

JANUAR - FEBRUAR 2002

Misli

thoughts

LETO - YEAR 51
ŠTEVILKA - NUMBER 1-2

PRINT POST APPROVED PP318852/00020

Zlate Misli 50 let

Urednikove misli

1952 - 2002

V rokah držite naše zlate Misli. Natanko pred petdesetimi leti na današnji dan, na praznik spreobrnitve apostola Pavla, 25. januarja 1952, so šle v tisk prve Misli – Thoughts. Iz naslova 45 Victoria Street, Waverley (Sydney) N.S.W. jih je odposlal pater Beno Korbič. Petdeset let obiskujejo slovenske domove po širni Avstraliji in nosijo sporočilo o slovenski skupnosti iz Avstralije tudi v širni svet. Jubilejno zlato številko smo sestavili v Kew v Melbournu, kamor se je urednikovanje preselilo že leta 1972.

Ob našem zlatem jubileju hočem na prvi strani jubilejnih Misli kot urednik najprej zapisati Božjo misel, saj so Misli nosile v svojem naslovu sporočilo: Božje in človeške Misli vse od leta 1959 pa do številke julij - avgust 2000. In naj ga nosijo spet!

Božja Misel, ki se je ubesedila in je zapisana v Svetem pismu naj spregovori prva: »Gospod na nas misli in nas bo blagoslovil; blagoslovil bo Izraelovo hišo, blagoslovil bo Aronovo hišo, blagoslovil bo nje, ki se boje Gospoda, vse, male in velike. Mi pa hvalimo Gospoda zdaj in na veke« (Psalm 115, 12-13.18).

Druga misel naj bo misel prvega slovenskega svetnika, blaženega Antona Martina Slomška - s temi besedami je pred petdesetimi leti začel Misli o »Misli« pater Beno: »Materin jezik je najdražja dota, ki smo jo od svojih prednikov dobili« (Misli 1952, leto 1, številka 1, stran 1).

Tretja misel naj bo molitev iz Sončne pesmi našega svetega očeta Frančiška Asiškega: »Najvišji, vsemogočni, dobri Gospod, tebi hvala, slava in čast in ves blagoslov. Tebi, Najvišji, edinemu pristoji in nihče ni vreden tebe imenovati... Hvalite in povečujte mojega Gospoda in zahvaljujte se mu in služite mu v veliki ponižnosti.«

Četrta misel naj bo misel sedanjega urednika patra Cirila: Bogu sem po Mariji Pomagaj, ki je zavetnica Slovenije in Avstralije, neizmerno hvaležen za vse milosti, ki so jih Misli posredovale slovenskemu občestvu v Avstraliji. Obenem pa polagam v Marijino naročje prošnjo, da bi Misli še tudi v prihodnje, dokler je volja Božja, zapisovale in oblikovale slovensko žitje in bitje pod zvezdami Južnega križa v Terri Australis. Kadar se sedaj v avtomobilu peljeva skupaj s patrom Valerijanom, molitvi za srečno vožnjo vedno dodava vzdolžne, ki naj spremljajo naše Misli in njihove bralce tudi v prihodnje: Sveti Rafael – prosi za nas, sveta brata Ciril in Metod – prosita za nas, sveta Družina – varuj nas!

Te zlate Misli prihajajo v Vaš dom v barvah Slovenije in praznovanju Avstralije. Zgornja slika na naslovni strani so naše Brezje z velikim znamenjem križa, spodnja slika je utrinek s praznovanja petdesetletnice delovanja slovenskih frančiškanov v Avstraliji in s tem tudi praznovanja petdesete obletnice Misli. Fotografinja Ana Maria Cek je zabeležila ta slovesni trenutek na stopnišču cerkve svetih bratov Cirila in Metoda v Melbournu v nedeljo, 26. avgusta 2001, ko sta bila med nami mariborski škof dr. Franc Kramberger in frančiškanski provincial pater Stane Zore.

S to praznično številko Misli sklepajo svoj zlati jubilej in začenjajo enainpetdeseto leto svojega poslanstva. Pripravili smo Vam nekaj zanimivih branj: Pogledali smo najprej, kaj so ob začetku urednikovanja zapisali uredniki od prvega - patra Bena, dalje p. Rudolfa, p. Bernarda, p. Bazilija, p. Metoda, do današnjega urednika patra Cirila. Letošnji zlatomašnik pater Valerijan obuja spomine na Misli, Tone Gorjup predstavlja v Koledarju Mohorjeve družbe iz Celja naše Misli in od tam smo povzeli del njegovega prispevka. Naredili smo pogovor z dolgoletnim tiskarjem Misli in zaupnikom Doma matere Romane gospodom Simonom Špacapanom, ki je prevzel vse stroške tiska te jubilejne številke Misli, za kar se mu na tem mestu pristrčno zahvaljujemo. Naš zvesti bralec in sodelavec p. Vladimir Kos iz Japonske nam je poslal darilo v pesmi za zlati jubilej, prav tako tudi gospa Marcela Bole. Dragemu patru pristrčna zahvala in pozdrav v deželo vzhajajočega sonca, pristrčna hvala tudi vedno življenja polni gospe Marceli. Nismo pozabili dneva Avstralije in tudi ne slovenskega kulturnega praznika. Zaupnik Doma matere Romane Marko Zitterschlager je ob deseti obletnici Doma napisal članek. Nadaljujemo tudi z vsemi našimi stalnimi rubrikami: iz Sydneya, Adelaide in Melbournu, iz Slovenije in Avstralije ter sveta, mladinski kotiček, misijoni, nadaljevanka, Znamke, Vaša pisma in darovi. Ohranjamo že ustaljeno in preizkušano, dodajamo pa še kaj novega, kot na primer: Božja misel, Misli so pisale, Pogovor meseca, Drobna zgodba za dušo, Pesem za srce. Ne bo seveda mogoče vedno vse v vsaki številki. Bo pa vse prišlo na vrsto med letom.

Hvala Vam za zvestobo, za prijazno besedo, ki nam jo naklonite, za vse premnoge želje in čestitke ter voščila, ki smo jih prejeli od vas v prazničnem božičnem in novoletnem času. In hvala za redno plačevanje naročnine, ki je res minimalna in za vse Vaše darove. Brez darov v tiskovni sklad patra Bernarda bi ne mogli shajati – to je zapisal že vsak urednik! Si predstavljate, da daste za vsako številko Misli le dva dolarja – s poštnino vred?! Za leto 2002 bo ostala naročnina nespremenjena, čeprav vemo, da se bodo vsi stroški oblikovanja, tiskanja in poštnina v tem času samo podražili. Toda za leto 2003 bomo morali naročnino dvigniti in sicer na trideset dolarjev na leto za Avstralijo, letalsko po svetu pa na sedemdeset dolarjev. To so seveda

neprijetne stvari, so pa del življenja tudi pri naših Mislih. Že sedaj plačamo za vsako številko Misli, ki jih odpošljemo po Avstraliji in letalsko po svetu vsak mesec blizu devetsto dolarjev samo za poštnino. Kje so pa še vsi drugi stroški? Toda še vedno boste v tem letu dali za naročnino Misli le en avstralski dolar in šestinšestdeset centov na mesec. Za leto 2003 pa dva dolarja in petdeset centov na mesec. Toliko so pa Misli tudi vredne! Menim, da v Avstraliji med Slovenci ni takih revežev, ki bi ne zmogli tega mesečnega »bremena«. Če nam Misli kaj pomenijo, potem jih bomo imeli in dokler je ta volja med nami, bodo Misli tudi v prihodnje Vaš prijazen gost desetkrat na leto. Še vedno bosta januar - februar dvojna številka (praznični izvod je večji za osem strani) in julij – avgust prav tako dvojna številka. Sicer pa vsak mesec pričakujte obisk Vaših in naših Misli.

Zahvaljujem se vsem, ki sodelujete pri življenju te revije: mojim bratom Valerijanu, Janezu in Filipu, urednici Mariji Anžič, Dragi Gelt za posredovanje Misli na internetno omrežje, umetnici Zorki Černjak za risbe, Julie in Natalie Bracar, ki sta skupaj z Marijo snovali novo podobo; Urošu Ergaverju za oblikovanje reklam, Marjetici Dolinšek, ki je na obisku iz Slovenije - za tipkanje, fotografom Ivanu in Jožetu Lapuhu, Ani Mariji Cek, Marthi Magajna, Cirilu Velkovrhu in drugim, arhivarki Veroniki Ferfolja, tiskarjem v Distinction Printing: Jamesu, Simonu in Feliciji, gospodu Simonu Špacapanu, lastniku tiskarne še posebej za velikodušnost, dopisnikom in sotrudnikom, ekipi, ki vsake Misli pripravi za pošto, vam naročniki in bralci... Za vse žive in pokojne urednike in bralce Misli bom na Prešernov smrti dan - slovenski kulturni praznik, v petek, 8. februarja 2002, daroval sveto mašo.

Pater Valerijan Jenko, p. Filip Rupnik, p. Janez Tretjak in misijonarka ter urednica Marija Anžič ter glavni urednik in upravnik pater Ciril A. Božič skupaj s številnimi dopisniki in sodelavci pri Mislih Vas prisrčno pozdravljamo in se Vam zahvaljujemo, da lahko skupaj živimo, zapisujemo in ohranjamo, kar je nam vsem po Božji dobroti podarjeno.

Naj Zlate Misli pozlatijo tudi Vaše dneve. Bog živi!

Utrinek s slovesnega praznovanja 50 - letnice delovanja slovenskih frančiškanov v Avstraliji. Z leve na desno: p. Metod, p. Ciril, mariborski škof dr. Franc Kramberger, p. Filip, p. Valerian, provincial slovenskih frančiškanov p. Stane Zore, p. Janez. Morwell, 26.8.2001

UREDNIKI MISLI SO OB ZACETKU SVOJEGA UREDNIKOVANJA ZAPISALI

P. BENO KORBIČ
prvi urednik Misli
od januarja 1952
do aprila 1953

P. KLAVDIJ OKORN
avtor prvega uvodnika

P. RUDOLF PIVKO
urednik Misli
od maja 1953
do septembra 1955

»MATERIN JEZIK JE NAJDRAŽJA DOTA, KI SMO JO OD SVOJIH PREDNIKOV DOBILI« (A.M.Slomšek)

Po dolgem času, iskanju in tavanju, se je končno tudi nam v Avstraliji posrečilo izdati slovenski list. Naše večletne sanje so uresničene; prva številka slovenskega časopisa v Avstraliji je pred nami.

Slovenci po drugih kontinentih, zlasti v ZDA in Argentini, se morejo postavljati z bogato literaturo in dobro razvitim časnikarstvom. Mi tu v daljni Avstraliji žal nimamo ničesar. Zdaj smo pričeli tudi mi z delom in upamo, da bomo uspeli, če se bo vsa peščica po širni Avstraliji raztresenih Slovencev zavedala svoje narodne dolžnosti in prispevala svoj delež k skupnim naporom. Mnogi bodo že ob prvi številki ugibali, kdo in kaj smo, za koga bomo lomili svoja kopja in kaj bi morda hoteli postati po volji naroda. Vsem tem bi radi v zadostitev njihove radovednosti povedali tole:

V Avstraliji nas je le peščica Slovencev, prinesenih v to deželo iz vseh predelov Slovenije, članov vseh mogočih bivših političnih, verskih in strokovnih organizacij, prepuščenih samim sebi, ali, da se izrazimo, kot so se že nekateri o nas – številčno in kvalitetno nepomemben faktor. In tak nepomemben faktor za druge bi radi ostali tudi v bodoče.

Želimo, da bi bile MISLI res naš list, namenjen in pisan predvsem Slovincem v Avstraliji. Da bi nam v preprosti besedi naših očetov in mater tolmačile za nas važne svetovne dogodke z ozirom na naše kulturno, versko in socialno življenje. Ne bi želeli dvoriti temu ali onemu. Naš program je dokaj enostaven. Napisan je bil s krvjo naših pradedov in očetov. In kaj smo, nam je povedala naša mati, ko nam je pela »SLOVENEK SEM...«

P. Klavdij Okorn
Misli, januar 1952, stran 1

VEČ POVEZANOSTI

Ne samo narodnostni, temveč tudi materialni položaj nas vseh zavisi v večji ali manjši meri od povezanosti in sodelovanja. Veliko »polomij« in razočaranj samo na finančnem področju bi bilo marsikateremu prihranjenih, če bi se mogli malo tesneje povezati.

Življenje v tujini ni najlažje, pa tudi ne obupno. Marsikaj se da olajšati že z dobro voljo, še več pa z nasveti in dejansko pomočjo.

Mnogi izmed nas mislijo, da je res postranska stvar, če se v Avstraliji še spomniš na slovenstvo, ali pa ne. Če ne bi Slovenstvo pomenilo le prazne besede, bi bilo res, tako pa ni. In da res ni, vidiš, ko po dolgem času naletiš na rojaka. V trenutku začutiš, da ti je bližji, kot drugi. Je od tam doma, ko ti. Ko si brez dela, potrebuješ nasvetov, denar ali si v kaki drugi zadregi, se želiš poročiti in podobno – koga iščeš takrat? – Rojaka, znanca iz domačega kraja – Slovenca.

Vse, o čemer toliko čitamo v našem listu in si kdo misli, da je vse preveč pogrevanja in poudarjanja – ni le sentimentalnost, temveč tvoja notranjost, ki jo zalotiš prazno in slabo, kadar si v stiski in te tarejo skrbi.

Prav tako važen pomen za nas ima naš slovenski list v Avstraliji. Saj je razen slovenske zavesti edina vez, ki nas raztresene po kontinentu vsaj malo veže.

p. Rudolf Pivko
Misli, maj 1953, stran 2

ALI SO NAM MISLI POTREBNE?

Bolj pravilno bi se glasilo gornje vprašanje: Ali je avstralskim Slovincem potreben lasten časopis? Ali jim je potrebno lastno glasilo? Toda, ker že imamo tako glasilo z naslovom MISLI, naj gornje vprašanje stoji kot zapisano. Na vprašanje ne bomo odgovarjali mi, ki list izdajamo. Postavili smo vprašanje zato, da dobimo odgovor od naroda. Hočem reči: izmed vrst Slovencev samih. Mi lahko rečemo na gornje vprašanje samo toliko: Poznavalci tukajšnjih razmer cenijo število avstralskih Slovencev na deset tisoč, ako ne več. To pa vemo, da bi nikjer drugje na svetu ne moglo živeti toliko Slovencev v eni deželi brez lastnega glasila. Nam se torej zdi, da je odgovor na gornje vprašanje dan že samo s to ugotovitvijo. Zakaj tedaj sploh še staviti tako vprašanje? Treba je odkrito povedati, da lastno glasilo sicer res že imamo, toda MISLI ne žive, ampak životarijo. Prav isto velja o naših ljudeh v Avstraliji. Na videz sicer žive, v resnici pa životarijo. MISLI ljudem še niso dale življenja, na drugi strani pa tudi ljudje MISLIM še niso dali življenja. Oboje skupaj v Avstraliji – životari.

P. BERNARD AMBROŽIČ
urednik Misli
od oktobra 1955
do februarja 1972

Poglejmo samo eno reč! Koliko takozvanih naročnikov list res PLAČUJE, boste brali v letnem obračunu. Zdaj vprašam: Ali more kak list živeti, ne le životariti, če se mora večini takozvanih naročnikov tako zelo PONUJATI, da je bolj podobno vsiljevanju, kot obisku mesec za mesecem? Ali more kak list biti živ in živahen, če se ljudje ne zmenijo zanj niti toliko, da bi ob preselitvi naznanili na upravo svoj novi naslov? Ali more kak list dati narodu življenja, če je med tisoči kvečjemu pol ducata takih, ki »vzamejo pero v svojo desno roko« in napišejo kaj za objavo v listu? In še kaj takega bi se moglo zapisati.

V takih okoliščinah ne more biti drugače, kot da glasilo zgolj životari in ob njem enako životari narod. Zato je skrajni čas, da dobimo odgovor na vprašanje: Ali so nam MISLI potrebne? In ta odgovor mora priti od ljudi, ki slišijo na ime: Slovenci v Avstraliji. In ta odgovor mora priti v tem Gospodovem letu 1956. In ta odgovor ne sme biti samo v besedah, ki naj bi bile »da« ali »ne« - priti mora ali v dejanju ali pa na ta način, da bo letošnja KAMPANJA za list naletela na gluha ušesa in na zaprte žepe.

p. Bernard Ambrožič
Misli, januar - februar 1956, stran 1

P. BAZILIJ A. VALENTINE
urednik Misli
od marca 1972
do julija 1997

ZAČETI SEM MORAL...

Z mešanimi in nič kaj prijetnimi občutki sem sprejel uredništvo naših dragih »MISLI«. Dolgo sem se branil in otepal bremena in uspelo mi je, dokler je šlo samo za urednikova častitljiva leta. Končno me je bolezen urednika p. Bernarda prisilila ugrizniti tudi v to kislo jabolko. Vse življenje se mi godi tako – prav od takrat, ko me je še ne petletnega fantina oče vrgel v vodo in rekel: »Zdaj pa plavaj! Fant, ki ne zna plavati, ni vreden počenega groša...« Takrat sem si z neokretnim mahanjem sam pomagal do brega – in se nikdar več bal vode.

Sicer ne smem trditi, da sem v urejevanju lista novinec: bo že kar petič, da me mečejo v uredniško vodo. Vselej sem srečno zaplaval in bom menda tudi zdaj. A po več kot petnajstih letih se te vode vseeno malo bojim. Ljubezni do pisanja in urejevanja mi ne manjka, s časom sem pa vsa leta v Avstraliji salamensko sprt. Tako se mi zdi, da bo poleg dnevnega dela urejevanje našega mesečnika moj »nočni ših«. Zato pa še bolj upam in pričakujem, da bo okrog mene nekaj reševalcev, pripravljenih na prijateljsko pomoč. Med njimi v prvi vrsti dolgoletni bivši urednik »Misli« sam – saj si ne morem predstavljati, da bi poleg uredništva oddal tudi pero. Preveč čedno mu teče. Da bi le še zdravje služilo, pa mi bo p. Bernard gotovo v izdatno pomoč.

Moram reči, da sem delo zaslužnega p. Bernarda vsa ta leta resnično občudoval. Naš mesečnik je dvignil do zavidljive višine. Lepo je znal združiti v njem božje in človeške misli, povezoval poljudne, potrebne in koristne članke, dodajal važne svetovne in domače novice, vmes pa poskrbel tudi za šalo, da bralcem ni bilo dolgčas. Polemike se je rad izognil – kadar se je kot urednik ni mogel ter je čutil dolžnost braniti pravico in resnico, tedaj pa je v obrambo udaril pravično in z dokazi. Držal se je krščanskih načel, ki jih zlasti danes mnogi posamezniki in tudi listi menjavajo po vetru, pa so vendar tako nujni del našega značaja. Trst, ki ga veter maje, p. Bernard nikdar ni bil in isti značaj je dal svojim »Mislim« - »'Zamera gor', zamera dol'«, kot je včasih dejal prav po domače. Brez dvoma je to najlepša plat vsakega lista, ki ve, čemu prihaja med ljudi in kaj je njegova naloga.

Potrudil se bom, da se s spremembo imena urednika v tem naš mesečnik ne bo spremenil. P. Bernardu pa hvala za vse, kar sem se v teh dolgih letih pri njem naučil. V imenu bralcev in zvestih naročnikov tudi topla zahvala za dolgoletne trude, ki so nam list v dveh desetletjih ohranili in priljubili.

p. Bazilij Valentin
Misli, marec 1972, stran 51

MESEC JULIJ je v Avstraliji zimski mesec. Zima ima pridih umiranja in žalovanja, pa tudi počitka in upanja na novo pomlad. Na praznik Marijinih staršev, sv. Joahima in Ane, je zastalo srce dolgoletnega urednika in upravnika našega mesečnega časopisa. Tole številko Misli je v veliki meri že sam pripravil, tako, da jo lahko štejemo za njegovo zadnjo. Gospod mu daj večni mir in pokoj! V sili razmer sem moral na hitro prevzeti vse delo p. Bazilija. Na misel mi prihaja prerok Elizej, ki je prosil Elija, naj mu da tri deleže svojega duha, da bi mogel nadaljevati predhodnikovo delo. Pravitakšna prošnja namreč vstaja tudi v mojem srcu. Izhajanje mesečnika v prihodnje je v veliki meri odvisna od sodelavcev, ki ste in boste pripravljeni pomagati, da bi časopis še naprej informiral in povezoval Slovence širom Avstralije in sveta.

P. METOD OGOREVC
urednik Misli
od avgusta 1997
do avgusta 2001

Naj zato na tem mestu povabim k sodelovanju s članki, pa tudi k prevzemu posameznih rubrik. Oglasite se, prosim, na uredništvo Misli, najbolje, da že kar s kakšnim prispevkom. Iščemo tudi nekoga, ki bi nas naučil računalniško urejati časopis ali pa bi to delo celo prevzel. Naslednja številka bo po načrtih dvojna, zato, da bomo »ujeli ritem«. Posvečena bo p. Baziliju. Molimo in delajmo, da bo izšla kmalu! Do takrat pa nasvidenje!

p. Metod Ogorevc
Misli, julij 1997, notranja stran naslovnice

P. Ciril A. Božič je sprejel uredništvo Misli septembra 2001 s temi mislimi:

DOBER DAN, DOBRI LJUDJE – tako se mi zdi, da vas moram po zgledu svetega Frančiška Asiškega nagovoriti ob začetku mojega urednikovanja MISLI - informativnega mesečnika za versko in kulturno življenje Slovencev v Avstraliji.

Pravkar smo slovesno sklenili praznovanja ob 50-letnici delovanja slovenskih frančiškanov v deželi pod Južnim križem – Avstraliji. Naš kontinent sta v drugi polovici avgusta in v prvi polovici septembra 2001 prekrizarila mariborski škof dr. Franc Kramberger in provincial slovenske frančiškanske province Svetega Križa pater Stane Zore. Z njima in z vami, drago slovensko občestvo v Avstraliji, smo bratje p. Valerijan, p. Filip, p. Janez, p. Metod in p. Ciril izrekli zahvalo Bogu po Mariji Pomagaj za vse milosti, ki nam jih je Bog dal v tej naši novi domovini. Ko ob zlatem jubileju prevzemam odgovornost za življenje in vitalnost Misli, s hvaležnostjo mislim na vse, ki so pisali in urejevali to pomembno glasilo slovenskega življa v Avstraliji. Najprej mi seveda roma spomin in zahvala k pokojnemu patru Baziliju, ki sem ga natanko pred štirimi leti v imenu slovenske frančiškanske province pokopal. Takrat se mi še sanjalo ni, da bom v tako kratkem času že njegov drugi naslednik. Pa bo verjetno že tako prav. Sam sem hotel nekoliko drugače – videl sem se v Sydneyu. Pa je že prav tako, da spoznam, da je Božja volja včasih malo drugačna od moje. Ji pa hočem slediti, to je pomembno. Pater Bazilij je urednikovanje prevzel od p. Bernarda Ambrožiča marca 1972. Njegova zadnja številka, ki jo je še uspel skoraj v celoti pripraviti so Misli, julij 1997. Tisto številko sem takrat po njegovem pogrebu pomagal dokončati. A se je moje urednikovanje že tedaj zasejalo?

V življenju sem imel milost srečanja s patrom Benom Korbičem, ki je s p. Klavdijem Okornom začel orati brazde slovenske pastorale in tiskane besede v Avstraliji. Za njima jih je urejeval p. Rudolf Pivko – tudi na njegovem grobu sva bila pred leti s p. Valerijanom. V duhu se selim na pokopališče v Rookwood v Sydney k patru Bernardu Ambrožiču, dolgoletnemu uredniku Misli (»šestnajst let in pet mesecev sem z veseljem in ljubeznijo urejeval list Misli«, je zapisal v uvodniku številke 1-2, leta 1972).

Prisrčna zahvala p. Metodu in Katarini Mahnič ter vsem sodelavcem, ki jih je p. Metod poimenoval v zadnji številki. Sedaj čaka to delo naju z Marijo Anžič, laično misijonarko, ki je pet let delovala na misijonu Nangoma v Zambiji. Hvaležen sem ji za njeno odločitev, da bo delala v slovenskem misijonu v Avstraliji. Seveda pa ne more biti dobrega glasila brez vas, dragi naročniki, dopisniki in sodelavci.

MISLI naj še naprej zapisujejo in oblikujejo življenje slovenske skupnosti v Avstraliji. Bog daj, da bo tako!

Misli, september 2001, stran 193 - 194

RAZMIŠLJANJE OB ZLATEM JUBILEJU

p. Valerian Jenko

Naslednji uredniki so v teku petdeset let skrbeli za urejanje lista: ustanovitelj lista in njegov prvi urednik je bil p. Beno Korbič OFM (ob sodelovanju p. Klavdija Okorna OFM in Jožeta Čuješa): od leta 1951 do 1953. Drugi urednik je bil p. Rudolf Pivko OFM od leta 1953 do 1955. Za njim je prevzel uredništvo p. Bernard Ambrožič OFM leta 1955 do leta 1972. Ko je p. Bernard zbolel, sta se uredništvo in uprava lista preselila iz Sydneya v Kew-Melbourne: list je prevzel p. Bazilij Valentin OFM, MBE in ga urejal od leta 1972 do svoje smrti 26. julija 1997. Za njim je prevzel krmilo lista p. Metod Ogorevc OFM ob pomoči Katarine Mahnič in ga urejal od avgusta 1997 do leta 2001. V septembru 2001 je po odhodu p. Metoda na Ameriške Brezje, v Lemont, Illinois, prevzel uredništvo lista p. Ciril A. Božič OFM ob pomoči laiške misijonarke Marije Anžič.

Od petdesetih let obstoja lista sem bil z njim povezan osemintrideset let – to je od leta 1963, ko sem prišel v Sydney. V listu sem vsak mesec poročal o dušnopastirskih zadevah: o slovenskih službah božjih, o krstih, porokah, pogrebih, itd. V trinajstih nadaljevanjih sem objavljaval življenjepis prve avstralske svetnice, blažene Mary MacKillop.

Misli so namenjene vsem avstralskim rojakom. Za vsako versko središče je odmerjenih omejeno število strani za poročanje o njihovih dejavnostih. Ker sem želel, da bi bili rojaki v Sydneyu in drugod, do koder je segala moja dušnopastirska odgovornost, bolje obveščeni o naših aktivnostih, sem se odločil za izdajanje četrletnega lističa »Rafael«, katerega prva številka je izšla junija 1966. Misli

so sicer še naprej objavljale naše dogodke, vendar v omejeni obliki.

P. Bernard je bil urednik Misli šestnajst let. Imel je zelo skromno stanovanje v prvem nadstropju nad garažo pri sestrah frančiškankah Marijinih misijonarkah na Point Piper-ju v Sydneyu. Bil je njihov hišni duhovnik in jim je vsak dan maševal. Ob nedeljah pa je imel slovensko mašo za naše rojake v raznih cerkvah, redno pa v spodnji cerkvi pri svetem Patriku v Sydneyu, pri sv. Jožefu v Leichhardt ali pa v Blacktownu. Potoval je z vlakom, avtobusom ali pa mu je kateri od rojakov nudil prevoz z avtom. Med tednom pa je urejal Misli in obiskoval rojake po taboriščih, domovih in bolnicah. List je tiskalo neko litvansko podjetje Pranes Nagys. Lastnika sta šla patru zelo na roko. Gospod Žig je prišel na Point Piper in dobil natipkan material za list. Čez nekaj dni se je vrnil in prinesel bruto kopijo. Ko jo je pater pregledal in po potrebi popravil, jo je nesel nazaj v tiskarno in list se je tiskal na linotipe stroju. Tiskarna je list dala v ovojnice, ki jih je pater opremil z imeni in naslovi naročnikov. Vse je vsak mesec sam, lastnoročno napisal in pri tem z vsakim v duhu povasoval in »požebral« zanj kratko molitvico. Pri urejanju lista je imel kar pestro izbiro virov, iz katerih je črpal snov za članke. Med temi viri so bili avstralski dnevnik in revije. Iz Clevelanda je dobival »Ameriško domovino«, iz Argentine pa »Svobodno Slovenijo«. Imel je tudi namišljenega dopisnika z imenom Pepe Metulj, s katerim je vsak mesec

polemiziral o raznih tekočih vprašanjih. Vse slovenske dnevnike je po uporabi posredoval v branje našim rojakom, po pošti ali osebno.

P. Bernard se je že kot bogoslovec in kot mlad pater prosvetno udeještoval v Ljubljani, ko je ustanovil mladinski list za fante z imenom »Orlič«, in list »Vigred« za dekleta. Predstojniki so ga poslali na študij slavistike in klasične filologije na ljubljansko univerzo, kjer si je nabral pisateljskih sposobnosti. Med drugim je spisal povest o Slomšku z naslovom »Tonček s Sloma«, in več drugih povesti, kot »Pamet se je odprla«, ki jo je objavljaj v »Mislih«.

Ko je uredništvo »Misli« prevzel pater Bazilij Valentin, se je list preselil iz Sydneya v Melbourne, kjer je tiskanje prevzel znani in spoštovani dobrotnik in prijatelj verskega središča g. Simon Špacapan, ki že dolga leta uspešno vodi podjetje »Distinction Printing«. Med vsemi uredniki ima najdaljšo dobo urejanja p. Bazilij, saj je list urejal skoraj petindvajset let. Zanj je bilo urejanje res garaško delo. Ob vsem dušnopastirskem delu je to zmožel le ob neprespanih nočeh. Zato se je predčasno izčrpal in omahnil sredi dela in načrtov. P. Bazilij se je prosvetno udeještoval že kot bogoslovec v Ljubljani in nato v Avstriji in Ameriki, kjer je urejal list frančiškanskih klerikov gimnazijcev in bogoslovcev. Pisal je pesmice in izdal knjižico, življenjepis svojega očeta z naslovom »Tonček s Potoka« in »Krompirčkove zgodbe«, prvo je tudi objavljaj v nadaljevanjih v »Mislih«. Skrbel je tudi, da je vsaka številka mesečnika okusno ilustrirana, čeprav ni uporabljaj računalnika. Prvi naslednik p. Bazilija, p. Metod je prvi uporabljaj računalnik in imel pomočnico Katarino Mahnič. V štirih letih njegovega uredništva je list v

marsikaterem pogledu napredoval. Poznalo se je, da je na krmilu mlada moč. Za p. Metodom je prevzel uredništvo p. Ciril A. Božič OFM, pomaga pa mu laična misijonarka Marija Anžič. P. Cirilu ne manjka pisateljskih sposobnosti, saj je v času, ko je bil na Brezjah, izdal marsikatero brošuro, objavljaj članke v časopisih in pripravljaj zgodovinske knjige o Brezjanski božji poti. Želim mu mnogo uspehov pri urejanju že kar častitljivega mesečnika »Misli«!

Tekom let ima mnogo zaslug pri »Mislih« brez dvoma tudi Draga Gelt, ki je občasno pomagala pri urejanju in večkrat tudi sama pripravila snov za tisk. Prepričan sem, da je še vedno pripravljena za pomoč pri urejanju, ali vsaj z dragocenimi nasveti iz svoje bogate izkušnje.

Naj omenim zahvalo tudi rojakom, ki redno vsak mesec pripravijo pošiljko za pošto in zvestim naročnikom, ki redno plačujejo naročnino in darujejo v tiskovni sklad.

Kako dolgo bo list izhajal? Pri tem igrajo vlogo razni dejavniki. Eden od glavnih je zavednost rojakov. Zlati jubilej je lepa prilika, da ponudite list nekomu, ki ga še nima in da si ga naroči. Vam, dragi naročniki, pa hvala za Vašo zvestobo našim Mislim.

Božje znamenje pred Roblekovim domom (1657m); v ozadju zasneženi Stol (2236m)

PETDESET LET MISLI
Informativnega mesecnika za versko in kulturno življenje
Slovencev v Avstraliji

Objavljamo del prispevka Toneta Gorjupa, ki ga prinaša Mohorjev koledar 2002, Celje 2001, na straneh 193 - 199.

Misli so prvič izšle na treh listih v nakladi 140 izvodov. Ob koncu leta se je naklada zvišala na 750 izvodov, list pa je že sredi leta izšel na dvanajstih straneh. Bralci so ga kljub sprva skromni obliki z veseljem sprejeli. S pismi so se začeli oglašati iz številnih krajev nove domovine: Tasmanije, Nove Zelandije, pa tudi iz Argentine, Amerike in držav Stare celine. Pisma iz Slovenije so bila bolj redka. Urednik je zbiral novice tako iz izseljenstva kot domovine. Že v februarski številki je poročal o zažigu škofa Vovka. V majski številki se je bralcem s pismom oglasil škof Rožman. List je poleg verskih prispevkov začel objavljati tudi leposlovje, zapise o slovenstvu, naši kulturi, zgodovini, pa tudi o svetovnih dogodkih. Seznanjal je rojake z vladnimi predpisi, ki so se nanašali na priseljenca. Urednik ni pozabil niti na otroke, saj jim je že v prvi številki namenil posebno stran.

Drugo leto izhajanja so Misli v aprilski številki prinesle tudi tole novico: »Ker se patra Klavdij Okoren in Beno Korbič začasno vračata v Združene države, ju bo v njuni odsotnosti nadomeščal p. Rudolf Pivko...istočasno bo opravljal vsa druga dušnopastirska dela, ki sta jih preje opravljal patra Klavdij in Beno.« Takrat rojaki v Avstraliji še niso slutili, da se patra, ki sta postavila temelje slovenski Cerkvi na tej celini in jih povezala s pomočjo Misli, od njih poslavljata za vedno.

Že v prvih mesecih bivanja v Sydneyu se je p. Bernard z veliko ljubeznijo posvetil Mislim. Tovrstno delo mu je bilo blizu, saj je v domovini

ustanovil dijaška lista Orlič in Vigred, v ZDA pa je dolga leta urejal Ave Marijo. Patra sta pri Mislih sodelovala le pol leta. Zaradi starosti je slednji skrbel za rojake v Sydneyu in okolici, p. Rudolf pa je nadaljeval z obiski bolj oddaljenih slovenskih naselbin in posameznih družin. Ko je p. Rudolf februarja 1956 resno zbolel, je p. Bernard v celoti prevzel skrb za uredništvo in upravo Misli.

MISLI BOŽJE IN ČLOVEŠKE

Izkušnje, ki si jih je p. Bernard pridobil v preteklih desetletjih, so ga naučile, da mora vsako glasilo živeti, ne pa životariti. Med bralce mora prinašati življenje, ti pa ga pri življenju ohranjajo z naročnino in dopisovanjem. Ker so Misli po njegovem mnenju životarile, je v letu 1956 začel s tako imenovano »veliko kampanjo«. To je bilo najprej prizadevanje za večje število naročnikov, večji obseg in tudi boljše vsebino glasila. Cilj je bil pridobiti tisoč naročnikov, ki bi naročnino tudi poravnali.

Nekako z zaključkom kampanje je v Avstralijo iz ZDA prišel še en frančiškan, p. Bazilij Valentin. S tem so tudi rojaki v Viktoriji dobili stalnega duhovnika, ki je obenem obiskoval Slovence v Južni Avstraliji in na Tasmaniji. P. Bernard ga je v Mislih predstavil kot priznanega slovenskega pisatelja in večletnega urednika Ave Marije. Njegov prihod je delno razbremenil p. Bernarda, saj zaradi bolezni p. Rudolfa ni zmožal vsega dela.

Z vstopom v šesti letnik je urednik p. Bernard

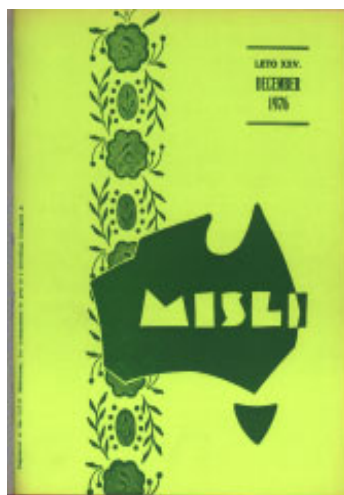
med drugim zapisal, da vsebina lista bralcem povečini ugaja in dodal: »Nekateri bi radi več poročil iz Slovenije same, drugi o Slovencih širom po svetu, tretji o svetovnem političnem položaju, četrti bi želeli 'Otroški kotiček', ki ga je imela že prva številka, pozneje je pa nekam izginil, peti si žele še tega in tega.« Ker sam vsega tega ne more uresničiti, je k sodelovanju povabil vse, ki znajo »sukati pero«. Novo uveljavljenim rubrikam Križem avstralske Slovenije in Iz slovenske duhovniške pisarne so se pridružili še zapisi Ljenko Urbančič kramlja. Njegovi kritični in polemični zapisi so dvignili precej prahu. Zato se je po nekaj mesecih odločil za svoj list z imenom Žar. Že pred tem je v Melbournu začelo izhajati glasilo Slovenskega društva – Vestnik. Ta dva lista, pa tudi nekateri drugi, ki so navadno izhajali le nekaj let, niso nikoli predstavljali resne konkurence Mislim. Misli so z vstopom v osmo leto izhajanja doživele temeljito oblikovno prenavo. Postale so revija s platnicami in formatom, ki se je ohranil do danes. P. Bernard je v naslednjih letih dal ustaljenim rubrikam primerno mesto. V glavi revije je poudaril, da so Misli »Božje« in »človeške« ter v razlagi dodal, da je to mesečnik za versko in kulturno življenje Slovencev v Avstraliji. Bolj ali manj redno so se oglašali duhovniki, ki so v tistem času delovali v Avstraliji. Tako kot p. Rudolf se je tudi p. Bernard zaradi bolezni kot urednik poslovil. Misli je oddal v druge roke, sebe pa v Božje. Ob koncu je zapisal, da je list veliki večini zadovoljivo ustrezal, le redko ga je dosegla resna pritožba. Njegov naslednik p. Bazilij je o njem dejal, da je v Mislih »znan združiti božje in človeške misli, povezoval poljudne, potrebne in koristne članke, dodajal važne svetovne in domače novice, vmes pa poskrbel tudi za šalo, da bralcem ni bilo dolgčas. Polemike se je rad izognil – kadar se je kot urednik ni mogel ter je čutil dolžnost braniti pravico in resnico, tedaj pa je v obrambo udaril pravično in z dokazi. Držal se je krščanskih načel, ki jih zlasti danes mnogi posamezniki in tudi listi menjavajo po vetru, pa so vendar tako nujni del našega značaja.«

OD UREDNIKA GLASILA SOVRAŽNE EMIGRACIJE DO DOBITNIKA ČASTNEGA ZNAKA SVOBODE REPUBLIKE SLOVENIJE

P. Bazilij je sprejel uredništvo z bogatim predznanjem, saj je pred tem urejal pet različnih listov. Ob prevzemu Misli je zapisal: »Ljubezni do pisanja in urejevanja mi ne manjka, s časom sem pa vsa leta v Avstraliji salamensko sprt. Tako se mi zdi, da bo poleg dnevnega dela urejevanje našega mesečnika moj »nočni siht«. Dodal je še, da se bo potrudil, da se s spremembo imena urednika Misli ne bodo spremenile. P. Bazilij je svojega predhodnika cenil in spoštoval, enako tudi njegovo uredniško delo. Zaupal je njegovim izkušnjam in se z njim redno posvetoval. Prav zato ni spreminjal zasnove lista, ampak jo je le izpopolnil. V dneh, ko je p. Bazilij selil uredništvo iz Sydneya v Melbourn, je v Avstraliji gostoval ansambel Lojzeta Slaka. Z njimi je prvič uradno obiskala rojake tudi Slovenska izseljenska matica. P. Bazilij je že v prvi številki, ki jo je sam uredil (marec 1972) podvomil v njeno iskrenost. Pred tem je oblast v domovini vzdrževala stik z rojaki v Avstraliji le prek konzularnih uslužbencev, agentov udbe in pridobljenih poročevalcev. Slovenska izseljenska matica pa naj bi bila skupaj z Rodno grudo le kulturna ambasadorica med rojaki po svetu. Urednik je bil prepričan, da je njeno poslanstvo precej širše in na to opozarja tudi bralce Misli. Oblastem v domovini se je slabo zapisal tudi zato, ker je povzemal nekatere prispevke iz Naše luči, Svobodne Slovenije in kritično ocenjeval dogajanja v Sloveniji. Pri njem se je oglasil celo svetnik Zveznega sekretariata za informacije iz Beograda. P. Bazilij ga je sprejel le zato, ker se mu je po telefonu najavil kot član jugoslovanske glasbene skupine. V pogovoru z njim je bil kot gostitelj sicer vpljuden, drugače pa nepopustljiv in ni pristal na nikakršen »dialog«. Tako si je p. Bazilij kmalu prislužil častno mesto med predstavniki sovražne emigracije.

Ob srebrnem jubileju izhajanja Misli jim je urednik posvetil vseh enajst uvodnikov. V prvem

je zapisal, da se značaj lista v vseh petindvajsetih letih ni spremenil in dodal, da bodo Misli v svobodni deželi tudi naprej ostale svobodne. V naslednji je ugotovil, da so Misli zbrale v družino veliko večino rojakov v Avstraliji, ki je našla v listu edino oporo ter postala nositeljica uresničevanja mnogih idej za izseljensko skupnost. Misli še naprej ostajajo kažipot z jasnim ciljem. Prinašajo »Božje Misli« in s tem krepijo plamen vere tudi v srcih tistih, ki jih duhovnik nikoli ne sreča. Med bralci ohranjajo živ spomin na slovensko mater, njeno govorico in domovino. V enem izmed uvodnikov je p. Bazilij omenil Karla Mauserja. Slednji je Misli in Našo luč ocenil kot: »dve katoliški reviji, ki sta ohranili ravno pot in ohranili pogum povedati in izpričevati resnico brez ozira na težave, ki jih ta pogum tolikokrat prinese«. Misli so obenem neprecenljiv vir podatkov, saj frančiškanski duhovniki redno ohranjajo stike z vsemi slovenskimi skupnostmi na celini in o tem redno poročajo v rubrikah posameznih verskih in kulturnih središč. Sem sodi še rubrika Križem avstralske Slovenije, kjer se oglašajo bralci in številni poročevalci. Misli so bile že od vsega začetka tudi posredovalnica knjig, ki so prihajale iz Celovca, Gorice, Trsta in obeh Amerik. Že v novembrski številki 1958 so Misli na

Naslovna stran Misli ob sklepu srebrnega jubileja decembra 1976

svojih straneh prinesle seznam pokojnih rojakov, ki je štel 62 imen. Matica mrtvih, pa tudi zapisi o krstih in porokah so se ohranili do danes.

Misli so imele ves čas posluh za demokratične premike v Sloveniji in jih tudi podpirale. V času tako imenovanih skupnih jeder so podrle Zvezo Slovenske Akcije, ki je povezovala rojake, zavzete za ohranitev slovenskega jezika, obstoj slovenskega naroda, poživitev slovenske zavesti in za pravice, ki pripadajo slovenskemu narodu. V zvezi s temi prizadevanji je ljubljanski Dnevnik zapisal, da so Misli v »sozvočju z najbolj

nazadnjaškimi strujami v politiki zahodnega bloka«. Bralci so se v naslednjih letih lahko seznanili s procesom proti četverici, majniško deklaracijo in vsemi nadaljnimi koraki, ki so pripeljali do samostojne Slovenije.

P. Bazilij je uredniško in zemeljsko pot zaključil med pripravo julijske številke Misli za leto 1997. Tri leta zatem ga je predsednik države posmrtno odlikoval za dolgoletno delo med Avstralskimi Slovenci s častnim znakom svobode Republike Slovenije. Štiri leta je Misli urejal p. Metod Ogorevc s sodelavci, lani pa je uredništvo prevzel p. Ciril A. Božič.

PAX ET BONUM - MIR IN DOBRO

Knjiga je nastala ob zlatem jubileju delovanja slovenskih frančiškanov in redovnih sester skozi 50let v Avstraliji. Avtorici Draga Gelt in Veronika Ferfolja sta zbrali veliko dragocenih trenutkov od leta 1951 do 2001. To je čas, ki ste ga živel in oblikovali tudi vi.

Cena je \$30 in poštnina.

Knjigo dobite v vseh naših verskih središčih.

ŽE 50 LET

Zvonovi v Nebesih gotovo zvonijo,
ker Misli praznujejo 50 let.
Že 50 let nam pojo melodijo,
ki Bog jo je prišel na svet razodet.

Saj v Večni Besedi je pesem navzoča:
ustvarjeno v Večni Besedi je vse!
In kdaj nam je duša v dobroti pojoča?
Ko prava ji misel ogreva srce.

A misli je treba na črke prenesti,
in črke na stroje, od tam na papir:
od svetlih uvidov do lepih povesti,
od novih prijemov do starih ovir.

In treba je dneve in noč žrtvovati -
za žetev te vrste ni žanjcev dovolj!
O, da bi teh Misli ne nehali brati...
za kruhek tujine naš jezik je sol.

Da, 50 let so že v službi Besede,
ki Človek postala za nas je nekoč.
Naj On jih v stoletnico varno privede,
saj On je še zmeraj Ljubezen in Moč.

P. Vladimir Kos, Tokio

V AVSTRALIJI JUHEJ JUHEJ »MISLI« SLAVIJO ZLATI JUBILEJ

Slovenski frančiškani so to seme vsejali,
mного veselja Slovencem izseljencem dali.
»Misli« so letele na vse strani -
povsod po svetu, kjer Slovenec živi.

Prav vsem patrom, živečih v Avstraliji, hvala,
da se je slovenska beseda po svetu brala.
Po petdesetih letih v Avstraliji upanje je,
da Misli bodo pisane in izhajale še.

Kjer Slovenec Slovenko za ženo vzame,
tam še slovenska beseda ostane.
Mešani zakon, jezikov je tat,
povsod po hišah takoj je obrat.

V Melbournu slovenska beseda bo še ostala,
še poje in recitira na odrih skupina mlada.
Živeli Slovenci, tu in povsod,
Bog obvaruj slovenski naš rod!

Marcela Bole, Melbourne

MISLI SO V TISKARNI

Kadarkoli sem obiskal patra Bazilija, sva se vedno pogovarjala tudi o Mislih. Najbolj vesel je seveda bil, če mi je lahko povedal: »Misli so v tiskarni!« In če seveda še niso bile pripravljene za tisk, se je pater potrudil, da je naredil kakšno stran, ki sva jo potem skupaj nesla v tiskarno Distinction Printing, 164 Victoria Street, Brunswick.

Tam naju je vedno vesel in nasmejan sprejel lastnik tiskarne Simon Špacapan, ki tiska naše Misli že vse od januarja 1980 leta. Ob zlatem jubileju naših Misli sva se za vas s Simonom Špacapanom pogovarjala Marija Anžič in p. Ciril.

Simon, povejte nam, ali ste Vi star tiskar?

Seveda sem star tiskar, kajti tiskar sem postal že leta 1942, kot mlad fant. Moj brat, ki ni bil sposoben za vojsko, je bil izučen strojnik. Tiskarna je ostala brez črkostavca, ker so zadnjega brata, ki

je to delal, Italijani pobrali neke noči in odpeljali v vojsko, kjer so bili že štirje bratje. Tako sem se začel sam učiti. Od desetih bratov in petih sester v družini nas je bilo devet bratov tiskarjev. To je bila zares velika družina: oče je imel prej svojo družino, mama je imela svojo družino in ko sta oba postala vdovca, sta se poročila in tako so v naši družini tri vrste otrok. Oče je bil s prvo družino ravnatelj zadružne tiskarne v Pazinu v Istri. Fašisti so mu ponoči poškodovali tiskarno in ga aretirali. Spet drugič so pišli in razbili stroje, vse svinčene črke pometali po tleh in ga spet aretirali. Ni hotel advokata, zagovarjal se je sam. Potem je bilo pa tam le prehudo, zato se je vrnil v domačo vas Miren pri Gorici, kamor je pripeljal vse črke in tiskarske stroje. V Mirnu so pozneje stroje popravili in spravili črke v red in odprli Katoliško tiskarno v Gorici, kjer so tiskali tedenski časopis Goriška straža v 25.000 izvodih, Goriške Mohorjeve knjige v 36.000 izvodih, mašne knjige, molitvenike in druge tiskovine.

Se pravi, Simon, da ste že takrat srečevali tudi veliko duhovnikov?

Ja, tiskarna v Gorici je bila last slovenskih duhovnikov. Oče je bil veren, zelo pobožen. Vsak dan je šel zjutraj najprej k sveti maši in nato se je s kolesom peljal v službo v Gorico, tako, da je bil vedno prvi v tiskarni. Naš oče je bil v zelo dobrih odnosih z mnogimi duhovniki v Gorici in okolici. Leta 1935 je izgubil službo v Katoliški tiskarni in je nato odprl svojo lastno tiskarno Budin v Mirnu pri Gorici. Še isto leto je tiskal v slovenščini podobice za sveto

Simon Špacapan v sredini skupaj s p. Bazilijem, Markom Zitterschlagerjem in Elico Rizmal

Simon Špacapan pozdravlja prvega obrambnega ministra Republike Slovenije Janeza Janšo, februarja 1992.

birno, zato mu je tajna fašistična policija za dva meseca zaprla tiskarno. Tako je bil oče in pet mojih bratov brez službe dva meseca. Oče je umrl pred praznikom sv. Jožefa, leta 1936. Imel je velik pogreb – zelo veliko duhovnikov.

Kdo je pa potem vodil tiskarno Vašega očeta?

Po smrti očeta je tiskarno vodil brat Pavel Budin in leta 1944 so nas Nemci izgnali iz Mirna in mi smo se preselili v Gorico, kjer še danes deluje Tiskarna Budin, ki med drugim tiska tudi časopis *Novi glas* in Goriške Mohorjeve knjige.

In kako je Simona naplavilo v Avstralijo?

Prišli smo v Melbourne leta 1951, nato so nas dali v Bonegillo, od tam so šli nekateri na Tasmanijo obirat jabolka, drugi pa smo šli delat v tovarno.

In kdaj se je Simon "prelevil" v tiskarja v Avstraliji?

Leta 1951 sem začel delati v tiskarni v Brunswicku, kjer sem ostal sedem let. Leta 1958 sem si kupil najmodernejši nemški tiskarski stroj znamke Heidelberg. Začel sem tiskati manjše stvari, pisma, vizitke. Na ta mali stroj sem tiskal prvo slovensko knjigo v Avstraliji. To je bila knjiga, ki jo je izdalo Slovensko društvo Melbourne "Bronasti tolkač" Berta Pribaca.

A to, o kvaliteti Vaše tiskarne govori tudi ime Distinction Printing?

Prav to sem hotel povedati z imenom, da se razlikuje moje tiskarsko delo po kvaliteti. Na začetku sem delal sam, potem pa sem počasi pridobival nove in nove stranke. Kupil sem novi večji tiskarski stroj, zaposlil še enega tiskarja in tako je podjetje počasi rastlo.

Kdaj pa sta se srečala Simon in pater Bazilij?

Patra Bazilija sem srečal, ko je pater prvič maševal v Melbournu. In od takrat naprej smo veliko, veliko sodelovali.

In potem je nekega dne v januarju leta 1980 Distinction Printing sprejel v tisk tudi Misli urednika patra Bazilija Valentina...

V svoji pisarni v tiskarni imam zapisan točen datum, kdaj smo prvič tiskali Misli. Lepo je bilo sodelovati s patrom Bazilijem. Ob vsakih končanih Mislih, ki jih je prinesel v tiskarno, mi je rekel: »Simon, daj mi hitro natiskaj!« Pater je pripravil vse strani za tisk doma, mi pa smo tiskali in tiskali in postali skoraj uradni tiskarji misijona.

Spominjam se, kako je pater Bazilij stran, ki jo je končal, ko sem bil tukaj na obisku, nesel v tiskarno in me povabil, da sem ga spremljal. Ne vem, ali je že takrat slutil, da bom nekega dne moral to delati tudi jaz?

Pater Bazilij je res zelo rad prihajal k nam v tiskarno. Tudi Vas se spomnim. Bila sva velika prijatelja. Prosil me je, da bi bil zaupnik za Baraga House pri nadškofiji in potem pozneje tudi zaupnik Doma matere Romane. Videl sem, koliko se pater žrtvuje. Tako sem mu hotel vsaj malo pomagati tudi jaz. Boli pa me, ko se spomnim, kako je pater Bazilij umrl sam. Tolikim je pomagal, a ko je na hitro omagal, ni bilo nikjer nikogar. Upal je in se veselil, da bo starost preživljal v Domu matere Romane in pisal spomine.

Simon, spomnite se še kakega lepega trenutka, ki sta ga preživela skupaj s patrom Bazilijem.

Veliko jih je, a zanimiv je ta:

Skupaj sva bila na Uradu za socialne zadeve glede gradnje doma za ostarele. Glavni uradnik zvezne vlade, ki je v Melbournu vodil postopek, je zavlačeval in ni kazalo, da bomo kaj kmalu dobili dovoljenje za gradnjo. Vedno je našel, da še kaj manjka v naši dokumentaciji. Pater Bazilij se je razjezil in je rekel, da gre domov in da bo vrnil ves nabrani denar darovalcem. Uradnik se je začudil in dejal: »Tega vendar ne morete storiti.« Pater Bazilij pa: »Prav to bomo storili, če ne dobimo dovoljenja!« Nato se je razvil pogovor in uradnik je nama dejal, naj nekaj dni počakamo. Pater Bazilij je v tednu ali dveh dobil pošto: Dovoljenje za gradnjo Doma matere Romane.

Drugi lep dogodek je samostojna Slovenija. Pater Bazilij je bil izredno zaveden in pokončen Slovenec. Ko smo ustanovili Slovenski narodni svet, je bil pater Bazilij član odbora. Doživeli smo lepe trenutke, ko nas je obiskal g. Jože Pučnik, nekaj čudovitega pa je bil obisk takratnega obrambnega ministra g. Janeza Janše in pozneje Lojzeta Peterleta in drugih. Vesel je bil, da se je lahko po

tolikih desetletjih spet naužil lepot domovine Slovenije in bil tam ravno v času prvega obiska svetega očeta, leta 1996.

Prav prijetno pa je bilo, ko je imel p. Bazilij na obisku kakšnega škofa iz Slovenije. Redno smo se peljali v Ballarat, si ogledali staro zgodovinsko naselje in rudnik zlata, so ogledli mesto in imeli tam kosilo. Na te dneve je bil p. Bazilij najbolj sproščen, ker mu ni bilo treba voziti avtomobila. Zadnje takšno pot smo naredili s škofom Metodom Pirihom iz Kopra.

Hvala Vam, Simon, za tale pogovor, predvsem pa hvala za vse Vaše zvesto služenje slovenski skupnosti v Avstraliji, še predvsem zaradi tiskanja naših in Vaših MISLI.

Tiskarno sem sicer prodal Jamesu Rizzo in Simonu Kovačiču. Res pa je, da vodim in urejum še vse finančne zadeve in vedite, pater Ciril, da bomo tudi Vam po svojih močeh pomagali.

Bogu hvala za zlatih 50 let MISLI, Vam Simon za vsa desetletja tiskanja, hvala Vam, ker ste sprejeli kritje stroškov tiskanja te jubilejne številke v barvah.

Naj živi mavrica dobrote, ki daje svetu upanje v barvah !

Zgodba za dušo

ZA KOGA? Hebrejska zgodba pripoveduje o modrem in bogaboječem rabinu, ki se je nekega večera, potem ko se je ves dan poglobljal v knjige starih prerokb, odločil za kratek sprehod, da bi se malo sprostil.

Medtem ko je počasi hodil po samotni poti, je srečal stražnika, ki je z dolgimi in odločnimi koraki hodil gor in dol pred železno ograjo nekega bogatega posestva.

»Ti, za koga hodiš?« je vprašal rabin ravnodušno.

Stražar je povedal gospodarjevo ime, takoj zatem pa vrnil vprašanje: »Pa ti, za koga hodiš?«

To vprašanje, zaključuje zgodba, se je rabinu močno vtisnilo v srce.

In ti, za koga hodiš? Za koga so vsi tvoji koraki in opravki tega dne? Za koga živiš? **Živiš lahko samo za nekoga. Danes na vsakem svojem koraku ponovi njegovo ime. Nikoli ne boš imel lažjega dne.**

Australia Day

26. januarja smo praznovali praznik naše nove domovine Avstralije.

Generalni častni konzul Republike Slovenije gospod Alfred Brežnik je poslal pismo naslovljeno na Speakerja avstralskega zveznega parlamenta ob deseti obletnici avstralskega priznanja naše nove slovenske države. Pismo enake vsebine je naslovil tudi na predsednika Senata in v vednost naši slovenski rojakinji Tanji Pliberšek, članici zveznega parlamenta za volilni okraj Sydney. Pismo bodo po vsej verjetnosti prebrali v obeh domovih parlamenta - skromna gesta naše hvaležnosti novi domovini Avstraliji, za njeno solidarnost z nami, pred desetimi leti. Gospod Alfred Brežnik je takole zapisal:

Dear Mr. Speaker,

I would like to bring to your attention an important anniversary which the Slovenian Community in Australia is proud to note and celebrate.

It was on the January 16, 1992, exactly 10 years ago today, that the Government of our newly adopted country, Australia, recognized a new state in central Europe, the Republic of Slovenia. Australia was the first non-European nation to do so - only one day after recognition by the European Union. Australia's recognition undoubtedly stimulated other countries to do the same. Our people will always remember and much appreciate Australia's leadership in our struggle for recognition.

Slovenia has in its first decade since independence done remarkably well. A true parliamentary democracy, where human rights are high on the agenda, with high achievements in many fields of endeavor, including economic, educational and health. Slovenia, an associate member of EU, expects to become a full member in 2004.

It is encouraging to see that Slovenia's relationship with Australia is continually growing, from bilateral trade, tourism, arts to many other fields.

I would like to take this opportunity, on behalf of Slovenia, the Slovenian Consulate General, the Slovenian Embassy and particularly on behalf of the Slovenian Community in Australia, to thank the Australian Government and the Australian Parliament for it's vision, ten years ago.

COSMOPOLITAN

MELBOURNE:

Draga Gelt

EXPLORE THE WORLD IN ONE CITY

Knjiga COSMOPOLITAN MELBOURNE: EXPLORE THE WORLD IN ONE CITY
Avtorji: Jock Collins, Letizia Mondello, John Breheney in Tim Childs, izdana pri Big Box Publishing Pty Limited, Sydney, Australia, 2001.

Knjiga je A5 formata, s črno belimi slikami in mehкими platnicami, stane \$32.00

Knjiga na 373ih straneh predstavi 55 narodnostnih skupin v Melbournu s kratkim zgodovinskim opisom - pove o kulturnem, verskem, medijskem in športnem delovanju posameznih narodnostnih skupin s sezname dejavnosti, zemljevidi in naslovi.

O Slovencih je napisan članek na straneh 172 – 175.

Med zgodovinskimi podatki o imigraciji je tudi trditev, da je čudež, da so kljub vsemu Slovenci mogli obdržati edinstveno narodnostno identiteto, sledijo podatki o prvih Slovencih v Avstraliji, Matiji Klinarju, ki je prispel v Avstralijo 1857-59 in o Rihardu Pogačniku leta 1860. Med opisom je omenjen tudi potopis Antona Dolenca in del o slovenskih priimkih med dvema svetovnjima vojnoma. Sledi besedilo o povojni imigraciji in o prvem slovenskem klubu.

Ob slovenskem kulturnem udeleževanju poudari avtorica tisk prve slovenske knjige v Avstraliji – Bronasti tolkač in versko revijo Misli. Slovenska društva so omenjena po krajih: v Springvalu, Diggers Restu, St. Albansu in Geelongu ter radijski program 3EA z oznako predvajane glasbe.

Med pomembnimi osebami slovenske skupnosti, ki so doprinesle tudi k avstralskemu življenju, je avtorica izbrala za publikacijo kot pomembno osebo patra Bazilija Valentina, z

opisom njegovega delovanja med slovenskimi priseljenci, delo v Padua Hall, nakup zemlje za slovenski del pokopališča in slovenske sestre. Omenjeni so: Branko Tomažič, Australasian piano accordion Champion v letih 1981 do 1983, izdelovalec lesenih umetnin Andrej Potočnik, arhitekt Tom Kovač in mikrobiologinja Jožica Paddle – Ledinek.

Avtorica se dotakne osamosvojitve in desetdnevne vojne v Sloveniji, leta 1991 in pravi, da končno Slovenci potujejo svobodno kot Slovenci.

Pri predstavitvi slovenske skupnosti poudari Slovensko versko in kulturno središče z naslovom in telefonsko številko, Baragov dom, Baragovo knjižnico, arhiv, Slomškovo šolo, Dom matere Romane, uredništvo Misli in pisarno Slovenskega narodnega sveta.

Od društev je več nakazala le o najstarejšem društvu – o Slovenskem društvu Melbourne - s kulturno in športno dejavnostjo, knjižnico, šolo, folklorno skupino in publikacijo Vestnika z društvenim naslovom in telefonsko številko.

Pri medijskem poročilu so omenjene Misli, pri radiu samo SBS program s časom oddaj in Channel 31 s časom predvajanja.

Pri seznamu posebnih prireditev je omenjen Prešernov dan – kulturni praznik in organizator Slovenski narodni svet; praznovanje Dneva državnosti, ko so prisotni posebni gosti; Žegnanje – praznik sv. Cirila in Metoda in Mladinski koncert s kratkim zgodovinskim opisom, kraji koncertov in letnicami. Omenjeno je tudi, da slovenska skupnost praznuje vse važnejše cerkvene praznike v verskem središču v Kewju.

Ob Verskem središču, oziroma ob

slovenski cerkvi je omenjen pater Metod in čas slovenskih svetih maš.

Zanimiva knjiga, ki naj bi pomagala obiskovalcem Melbourne spoznati kulturno, narodnostno in zgodovinsko razgibanost tega milijonskega mesta. V uvodu beremo, da so mesto ljudje, ki v njem živijo. Domorodci Melbourne so v svojem življenju doživeli dvesto let priseljevanja, ki je zgradilo kozmopolitansko mesto z več kot 180 narodnostnimi skupinami. Melbourne se ponša s tem, da je svet v enem mestu ... Vsak peti človek v Melbourne, torej več kot 717,000 ljudi, je bilo rojenih v prekomorskih državah ali so potomci prve imigracije, kar pomeni, da več kot 95% priseljencev etnične pripadnosti živi v Melbourne. Melbourne je poznan po miroljubni multikulturni skupnosti in velikem napredku.

Kako je prišlo do vključitve podatkov o slovenski skupnosti?

Victorian Multicultural Commission – Stefan Romaniw - je pred leti razposlal vprašalne pole in vabilo k sodelovanju različnim narodnostnim skupinam, društvom in organizacijam v Viktoriji. Po odgovoru in odobritvi sodelovanja Verskega središča, smo se člani kuturnega odbora srečali z Letizio Mondello, avstralsko pisateljico, ki je bila odgovorna za članek o slovenski skupnosti. Prišla je v Versko in kulturno središče v Kew in skupno s patrom Metodom in Lucijo Srnc smo ji pripravili in fotokopirali veliko podatkov in snovi o slovenski skupnosti v Melbourne: o slovenskem verskem središču in o slovenskih društvih, o nastanku in delovanju, o kulturnem in športnem udejstvovanju, o radijskih programih, o slovenskih šolah in o uspešnikih. Mapo zbrane dokumentacije je gospa Letizia odnesla in obljubila, da bo pred tiskom knjige poslala svoje besedilo v pregled, vendar tega ni storila, najbrž so zato pomankljivosti v besedilu in podatkih.

Veliko več bi lahko bilo napisano o bogatem in uspešnem delovanju Slovencev, o

društvih, o vseh radijskih oddajah, o festivalih, o literaturi, o slovenskih šolah in o posameznikih – vendar, kot kaže, je bil prostor v knjigi omejen in pisateljica ter uredniški odbor so po svoji razsodnosti izbrali snov za tisk.

Škoda, da pri seznanu virov, na straneh 356-357, niso vključeni slovenski viri, dve pomembni, priznani študiji: Zlatko Skrbiš (1994) Early Migration from Slovenian Territory to Australia, Slovenija: Quarterly Magazine, Summer, No. 2, Vol. 8, pp. 56-57 in Irena Birsa: The Slovenians in Australia, od koder je Leticia Mondello črpala zgodovinsko snov.

Opozorila bom uredniški odbor, saj bo knjiga tudi v elektronski obliki in morda lahko dodajo informacije kot dodatek.

**GOSPOD JE MOJ PASTIR,
NIC MI NE MANJKA,**

na socne pašnike me vodi.

Ob mirnih vodah pocivam,

pozivlja me in osrečuje.

Vodi me po pravih potih,

ker je neskončno dober.

Ne bojim se, dokler si ti ob meni,

ceprav bi hodil po temnih dolinah.

S pastirsko palico in gorjaco me spremljaš,

to mi je v pogum in tolazbo.

Svojo mizo pred mano pogrinjaš,

castiš me vprico mojih nasprotnikov.

Vencaš me in mi glavo maziliš,

srce mi prekipeva od sreče.

S svojo dobroto in milino me obdajaš,

z menoj si vsak čas mojega zivljenja.

V tvoji hiši bom prebival,

to je moj dom za vse case.

PSALM 22

Marija Kmetova

33

Sveti Francisek Asiski

Brat Štefan je sedel in pričel:

»Kar sam od sebe sem prišel. Ušel sem. Ne bodi hud, oče, a zdelo se mi je, da ne smem več odlašati. Čuj, kako je doma: narobe je. Oba vikarja, ki si ju postavil za predstojnika, sta izdala novo naredbo o postu, ki ni prav nič v tvojih pravilih, oče. Dalje je bil brat Filip v Rimu zaradi sester od sv. Damijana in zahteval, naj bi sveti oče izobčil vse one, ki bi užalili naše sestre. In brat Janez da Capella je zbral gobavce in hoče ustanoviti nov red in je bil zato v Rimu, da mu potrdijo njegova pravila. In naši bratje so vsi vznemirjeni. In so v skrbeh, zakaj, raznesla se je tudi vest, da tebe ne bo več nazaj, - da – da si že mrtev, oče...Pa sem prišel. Ali si hud, oče?«

Francišek je zrl v tla. Bolj in bolj so mu legale sence na obraz. Prijel je brata Štefana za roko. »Hvala ti, ljubi brat,« je dejal polglasno. »In zdaj?«

»O vrni se, brž se vrni!« je vzkliknil brat Štefan in poskočil. »Brez tebe ne moremo več.« Dvignili so se vsi trije. Francišek je zahvalil Boga, da ga je pustil še pri življenju. »Ti si vedel, o Bog,« je zašepetal, ko so šli dalje; »jaz nisem vedel in sem bil žalosten, ker me nisi bil izbral za mučeniško krono. Odpusti in bodi zahvaljen!«

Vkrcali so se na ladjo in odpotovali v domovino. Vso dolgo pot so mučile Franciška misli na brate. Najbolj ga je vznemirjalo, da

sta kar dva brata storila to, kar mu je bilo najbolj neljubo in je najstrožje prepovedal: da sta nadlegovala v Rimu in prosila!

»Tolikokrat sem dejal bratom, da morajo celo zapustiti samostan, če pride kdo in ga jim hoče vzeti,« je mislil, »zdaj pa gre brat Filip in zahteva, naj bo vsak izobčen, ki bi se dotaknil lastnine naših sester! O človek,« je zavzdihnil in sklenil roke, »kako skrbiš za to ubogo telo, ki je prst in pepel! In koliko ti je za čast in listine in potrdila in zunanje znake pozemskih dobrin!«

Prepočasi mu je plula ladja. Nemirno je hodil po krovu. Mučile so ga tudi bolečine v očeh, zakaj nakopal si je bil očesno bolezen v Egiptu. »Brž pojdem h kardinalu Hugolinu,« je mislil dalje, »da prepreči, kar sta zahtevala brata Filip in Janez da Capella. In skličem zborovanje v Porcijunkuli. In ves red moramo prerešetati iznova. O Gospod, pomagaj!«

5. Temne sence

»Ko sem jaz, Tomaž Celano, splitski meščan in nad diakon v katedrali mesta Splita, leta 1220 študiral v Bologni, sem slišal, kako je pridigoval na praznik Marijinega vnebovzetja sveti Frančišek, videl, kako ga je na trgu pred neko palačo poslušalo skoraj vse mesto. Pričel je z besedami: 'Angeli, ljudje in satani.' O teh duhovnih bitjih je govoril tako izborno in tako navdušeno, da so se čudili mnogi učenjaki, ki

so bili med poslušavci, ker niso pričakovali, da bo tako govoril tak preprost človek. Ni govoril po navadi pridigarjev o raznih stvareh, temveč je osredil svoj govor na eno samo točko, da je treba priti spet do miru in do skupnosti, ki jih razkrajajo razni prepiri. Prav siromašno obleko je imel, shujšan je bil v obraz, prav zelo neznan je bil. A Bog je podelil tako moč njegovim besedam, da so se zaradi njih sprijaznili mnogoteri plemenitaši, ki so živeli doslej v hudem sovraštvu in so prelivali kri v medsebojnih bojih. Tako zelo so vsi ljubili in častili svetnika, da so v gručah hiteli možje in žene za njim in so bili srečni, če so se mogli dotekniti le roba njegove obleke.«

Tako je bilo, ko je prišel Frančišek iz Svete dežele in se je na poti iz Benetk ustavil v Bologni, kjer je bil tudi kardinal Hugolin, ki ga je po tej pridigi obiskal Frančišek in potem odšel z njim v ondotni samostan svojih bratov.

A poln sramu in svete jeze je obstal pred samostanom in vzkliknil:

»Kaj tako stanujejo ljudje, ki živijo v uboštvu po besedah svetega evangelija? Kaj so take velike in ponosne palače stanovanje manjših bratov? Ta hiša ni naša; ne pripoznam je in tisti, ki stanujejo v njej, niso moji bratje! Zapovem vam, da se takoj izseli vsak, kdor hoče biti še manjši brat! To poslopje prepustite bogatašem tega sveta!«

Bratje so se prestrašili in pritekli iz hiše in prinesli bolne tovariše na ramah s seboj.

Kardinal Hugolin je miril Frančiška:

»Nikar tako, ljubi moj Frančišek! Nekoliko prostornejši pa že morajo biti vaši samostani; že zaradi bolnikov. Saj ni ta hiša last tvojih bratov, ampak je od ustanovnikov. In glej, vso odgovornost v takih zadevah prevzamem v imenu rimske katoliške Cerkve jaz nase!

Frančišek, ne bodi tako strog!«

Frančišek je zrl v daljo in dolgo časa ni odgovoril. Potem je dejal:

»Pa bodi, ker Vi tako pravite, gospod kardinal! Naj se povrnejo bratje v hišo. A jaz ne pojdem noter.«

Bratje so ga obstopili in ga prosili odpuščanja.

A Frančiška niso pregovorili, okrenil se je in odšel v samostan dominikancev. Tudi ti so ga prosili, naj pozabi greh svojih bratov in jih obišče. Frančišek pa je odgovoril:

»Ni dobro, da bi spregledal nekaj, zaradi česar bi bratje tem laže grešili. Ne maram iti tja. To bi pomenilo, da odobravam njih greh zoper uboštvu.«

Dominikanec pa ni prenehal nagovarjati in prositi Frančiška, dokler ga ni zares spravil v samostan. Ondi je bil predstojnik Janez Strachia, eden izmed onih bratov, ki so bili prosili kardinala na zborovanju, naj bi olajšal pravila. Frančišek je pregledal samostan in bolečina se je iznova zasekala v njegovo dušo. Molčal je, ko je hodil po prostorih, a ko sta bila sama z Janezom, je vzkipek Frančišek in plamen notranjega vzburkanja je švignil iz njegovih oči.

nadaljevanje sledi

Bazilika sv. Frančiška v Assisiju, kjer je svetnikov grob

Franciškov svetni red - FSR

y. Filip Rupnik

15

SVETA MAŠA

(nadaljevanje)

V prvem razmišljanju o sv.maši smo si osvežili misel, da je obhajanje Evharistije opravilo celotne Cerkve, pri katerem naj dela vsak samo tisto in vse tisto, kar mu gre glede na njegovo mesto v Božjem ljudstvu. Tako gre za obhajajoče dejanje celotnega občestva, ki 'so – obhaja', 'so – poslušaj', 'so – daruje' in se skupno hrani s kruhom Božje besede in Evharistije.

RAZUMETI OBHAJANJE

1. Pokaditev oltarja - znamenje Bogu dolžnega spoštovanja; podoba molitve in duhovnega očiščenja (naj se dviga moja molitev, kakor kadilo...).

2. Znamenje križa – pokrižanje je najpreprostejša izpoved vere v Boga Očeta in Sina in Svetega Duha; pa tudi izpoved vere v Kristusovo ljubezen na križu.

3. Poljub oltarja – znamenje spoštovanja »Gospodove mize«, pozdrav Kristusu.

4. Kesanje – priprava na obhajanje svetih skrivnosti: »Sveto svetim!«

5. Slava – »Soli Deo Gloria« - Bogu edinemu čast in slava. Angelski spev ob rojstvu Mesija. Glavni razlog našega slavljenja Boga je Božja svetost, ki je bistvo Boga in temelj naše svetosti.

6. Glavna mašna prošnja – duhovnikova molitev kot sklep osebnih molitev vernikov, ki so povabljeni z vzklikom »Molimo«, da nekaj časa tiho molijo.

7. Besedno bogoslužje – branje Sv. pisma, pridiga, vera in prošnje za vse potrebe. Vera je iz poslušanja. V Božji besedi nam govori Bog. Vsebina vere je troedini Bog.

Izpovedovati vero pomeni stopiti v občestvo z Bogom Očetom, Sinom in Sv. Duhom ter stopiti v občestvo s celotno Cerkvijo, ki nam vero izroča in v katere naročju verujemo (KKC 197).

8. Priprava darov – Bog je vedno tisti, ki se daruje in nam daje vse kot zastonjski dar. Zato je darovanje vpisano tudi v našo naravo. Čutimo potrebo po darovanju. Človek, ki se ne daruje, je mrtev, podoben mrtvemu rokavu reke. Darovanje je življenje in življenje je darovanje.

9. Pomešanje vode in vina – voda simbolizira (predstavlja) človeštvo, vino pa Božjo naravo. Zato duhovnik moli: »Po skrivnosti te vode in vina naj bomo deležni Božje narave Kristusa, ki je bil udeležen naše človeške narave«.

10. Umivanje rok – simbol notranjega očiščenja.

11. Evharistična molitev – glavna molitev celotnega Bogoslužja. Izraža dejanje vstalega Kristusa, ki se daje pod znamenjem kruha in vina. Glavne sestavine evharistične molitve so: zahvala (hvalospev), vzklikanje (svet in blagoslovljen), epikleza ali klicanje Sv. Duha na prinese darove in zbrane vernike, besede postavitve in posvetitve kruha in vina, anamneza ali spomin odrešilnega dela, spomin živih in rajnih ter sklepni trinitarični sklep: »Po Kristusu, s Kristusom in v Kristusu, tebi vsemogočnemu Bogu Očetu, v občestvu Sv. Duha vsa čast in slava na vse vekov veke«, na katerega ljudstvo odgovori »Amen«.

12. Gospodova molitev – je molitev pred obedom svetega zakramenta.

13. Molitev in znamenje miru in sprave – zaželeli si Kristusov mir in ga tudi živeti.

p. Valerijan Jenko, OFM; p. Filip Rupnik, OFM
ST. RAPHAEL SLOVENIAN MISSION
313 Merrylands Rd., Merrylands, NSW 2160
PO Box 280, MERRYLANDS, NSW 2160)
Tel.: (02) 9637 7147 in (02) 9682 5478
Fax: (02) 9682 7692
E-mail: rafael@zeta.org.au

sv. Rafael Sydney

Z UPANJEM V LETO 2002

Ko boste brali te vrstice, bomo že v drugem mesecu novega leta. Želim vam, da bi bilo res leto, ko bomo rastle ne samo v starosti, ampak tudi v milosti pri Bogu in pri ljudeh!

Pa še pogled nazaj, saj smo imeli celo vrsto lepih doživljajev. Naj omenim delo Danico Šajn in organistko Carmen.

Božična devetdnevnica je bila letos bolj obiskana, kot preteklo leto. Hvaležni smo našim organistom, ki vedno pridejo na kor, da ima petje spremljavo. To so Milka Stanič, Rezka Rede, Brigita Bezjak (igra tudi vsak mesec v Canberri), v zadnjem času je tudi Uroš Ergaver spremljal petje, trenutno pa se izpopolnjuje na orglah. V Figtree pa je redni organist Andrej Žičkar, občasno pa spremlja petje Vesna Hatežič in pa Mojca Barič. Petje vodi že dolgo let Barica Brodnik. Polnočnico so imeli ob osmih na sveti večer.

POLNOČNICA v dvorani je bila tudi letos lepo obiskana. Novost pa je bilo to, da so nekaj minut pred polnočjo otroci v procesiji z lučkami prišli pred jaslice in se poklonili novorojenemu Detetu. Nato sem jaslice blagoslovil. Otroci pa so ves čas, med polnočnico ostali spredaj, blizu jaslic. Med polnočnico je dovršeno prepeval naš mešani zbor pod vodstvom Ivana Tomšiča, na orglah pa je petje spremljala Carmen. Zbor je prepeval pri slovesni maši tudi na božični dan, na Gospodovo Razglašenje, v nedeljo, 27. januarja pa je z božičnim programom zaključil božično dobo.

JASLICE za božič so postavljali otroci Slomškove šole s starši. Pionirka tega dela je Sonja

Fisher, ki je vse pripravila in nadzorovala delo. Otroci so bili zelo razigrani in so nadvse uživali, ko so polagali mah in nanj postavljali pastirčke in sveto Družino v hlevček. Prepričan sem, da jim bo ta dogodek ostal v spominu.

BOG PLAČAJ ZA ČESTITKE IN DAROVE! – Hvaležni smo vsem, ki so se za božične in novoletne praznike spomnili s čestitkami in darovi. Tako imamo zagotovljeno, da bomo »zvozili«, ko bo prišel račun za zavarovanje, za elektriko, vodo, bencin, za mehanična popravila, registracijo avtomobilov. Treba je tudi poslati prispevek na škofijo v Parramatto, Wollongong, v provinco (za vzgojo bogoslovcev), itd.

SLUŽBE BOŽJE IZVEN SYDNEYA
Okrog božičnega in novoletnega praznika so bile svete maše tudi drugod. V Canberri je za božič maševal p. Filip, na nedeljo Svete Družine v Newcastleu, na Gospodovo Razglašenje v Wollongongu, sam pa sem bil tisti konec tedna na Zlati obali, kjer sem bil gost Jožeta in Albine Vah. V soboto pred Tremi Kralji je bila maša v cerkvi Srca Jezusovega, v nedeljo pa na »Planinki«, isti dan popoldne pa na Sunshine Coast, kjer sem bil gost v hiši Marjana Lauka. Na tretjo nedeljo v januarju je v Canberri maševal p. Ciril, ki je prišel v Sydney z gostoma Markom Pogorevcem, ki je glavni direktor slovenske policije in Romanom Repom, ki je šef Markovega kabineta. P. Ciril je (namesto p. Filipa) imel italijansko mašo v farni cerkvi v Merrylandsu, potem je maševal pri sv.

Rafaelu, zvečer ob 6. uri pa v Canberri.

HVALA vsem, ki ste obnovili naročnino za »Misli« in za »Rafaela« in darovali v razne druge namene: za misijone, za lačne, za vzgojo frančiškanskih bogoslovcev, itd.

PUSTNI PIKNIK bo letos na pustno nedeljo, 10. februarja po maši. Gospodinjam se priporočamo za pustno pecivo, vsem pa za udeležbo.

POSTNI ČAS se začne na pepelnično sredo, 13. februarja – ko je obenem tudi FATIMSKI DAN in je na sporedu romanje v Penrose Park s privatnimi avtomobili ali z avtobusom krajevne župnije. Romarska maša bo tam ob 11. uri dopoldne. Ob pol dveh pa procesija z Najsvetejšim k Lurški votlini. Tudi slovenska kapelica bo odprta.

KRSTI:

APRIL ANNE FERFOLYA, Croydon NSW. Mati Anne, botra pa je bila Suzanna Purič. – Sv. Rafael, Merrylands, 1. decembra 2001.

Dvojčka MAKSIMILJAN BERNARD in BRIANA ANICE CAR, Prospect NSW. Oče Robert, mati Julie, roj. Andrenšek. Maksimiljanu je bil boter David Car, Briani pa Vincent in Dimitria Filpi. – Sv. Rafael, Merrylands, 2. februarja 2002.

Vsem trem novokrščenim otrokom, staršem, njihovim družinam in botrom naše iskrene čestitke.

POROKA: MILENA GODEC, Sefton NSW. Hčerka Mirka in Marije, roj. Špiclin in DENNIS COLUSSI, Seven Hills NSW. Sin Franka in Elodije, roj. Fantin. Priči sta bila nevestin brat Tony Godec in Frank Rožanc. – Cerkev sv. Frančiška Asiškega, Paddington, 20. januarja 2002.

Mileni in Denissu iskrene čestitke z željo za obilico Božjega blagoslova na njuni skupni življenjski poti.

POGREBI : Dne 7. novembra 2001 je na Gold Coast (Merang) umrl VIKTOR JULIJUS LAUKO, sin Marjana in Nade roj. PLANKO. Rojen je bil 17.7.1963. Poslovilne molitve je opravil v pogrebem podjetju krajevni župnik iz Meranga. Pokopan je bil na tamkajšnjem pokopališču. Pokojni Viktor Julijus zapušča poleg staršev tudi sestro Angelco in dva sinova. Več podatkov žal nimam na razpolago.

Dne 12. novembra 2001 je v Brisbanu umrl MIROSLAV CELIN. Rojen je bil na Kuteževem pri Ilirski Bistrici 29.5.1931. V Avstralijo je prišel na ladji »Skabrin« septembra 1951. Januarja 1956 se je v stolnici v Brisbanu poročil s Frido, roj. Iskra, ki je po rodu iz Zabiča pri Ilirski Bistrici. Poleg nje zapušča hčerko Vilmo, ki je poročena z Lawrencom Ally, in Mary Ann, ki je poročena z Rickom Di

V četrtek, 24. januarja 2002, je sveti oče Janez Pavel II. povabil v Frančiškovo mesto Assisi predstavnike vseh svetovnih veroizpovedi, da bi po strašnem dogodku 11. septembra 2001 v New Yorku skupaj molili za mir na svetu. Na poti iz Vatikana v Assisi ga je na vlaku spremljalo nad 250 svetovnih verskih voditeljev. Prvič je sveti oče povabil k molitvi za mir verske voditelje v Assisi leta 1986. "Ni miru brez pravičnosti in ni pravičnosti brez odpuščanja," je povedal sveti oče. Ta dan smo bili povezani v svetovno družino molilcev tudi člani Molitvene skupine iz Merrylandsa. Pater Ciril je somaševal 23. januarja v sydneyski stolnici z nadškofom msgr. Georgeom Pellom, naslednji dan pa vodil somaševanje s patrom Valerijanom in imel homilijo v cerkvi sv. Rafaela v Merrylandsu. Pri maši sta bila tudi generalni direktor slovenske policije g. Marko Pogorevc in šef kabineta generalnega direktorja g. Roman Rep.

Salvo, ter štiri vnuke. Miro je bil po poklicu avtoklepar in avtoličar. To delo je opravljal 35 let.

Dne 12. decembra 2001 je v Princ of Wales bolnišnici umrl RUDI KRAČINA, ki je živel v Wollongongu. Rojen je bil 8.6.1923 v kraju Logje na Primorskem. Bil je sin Antona in Kristine roj. Lavrenčič. V Avstralijo je prišel okrog 15.9.1950. Najprej je bil v Bonegilla. Pozneje je delal v Coomi pri gradnji hidrocentrale, potem pa je prišel v Wollongong in bil ves čas zaposlen v tamkajšnji železolivarni. V domovini zapušča sestro Amalijo. Pogrebna maša je bila opravljena v Merrylandsu 19. dec. 2001, nato je sledila upepelitev v Pinegrove krematoriju.

Dne 21. decembra 2001 je v St.George bolnišnici Kogarah umrla KRISTINA HRVATIN, roj. BOBNAR. Rojena je bila v Ljubljani 3.8.1931. 12.12.1959 se je v Sydneyu poročila z Ivanom Hrvatini, ki je po rodu iz vasi Veliki Brgud na slovensko-hrvaški meji. Ivan je umrl leta 2001 v domovini. Pogrebna maša je bila v Merrylandsu 31. decembra 2001, nato je sledila upepelitev v Rookwoodu.

Dne 18. januarja 2002 je v Garden View nursing home umrla GIZELA VODA, roj. Makovec. Poročena je bila z Ivanom, ki je bil po rodu iz Šiške, umrl v Sydneyu 27.3.1962 v starosti 52 let. Gizela se je rodila na Rakeku pri Postojni 5. maja 1913. Pogrebne molitve so bile opravljene 22. januarja 2002 v kapeli Srca Jezusovega na pokopališču v Rookwoodu. Pokopana je bila v grob, kjer počiva njen pokojni mož že skoraj 40 let. Gizela zapušča hčerko Janet in Pavlino in sina Maria, 10 vnukov in 8 pravnukov.

V ponedeljek 21. januarja 2002 je v Braeside bolnici umrl FLORIJAN VOJSKA. Rojen je bil 14. aprila 1939 v kraju Šebrelje pri Cerknem, kot sin Janeza in Marije roj.Rejc. V Avstralijo je prišel 1960. Leta 1963 se je v Paddingtonu poročil s Kristino Jug, ki je že nekaj let pokojna. Po poklicu je bil mizar in gradbenik. Florijan zapušča hčerko Marijo, ki je poročena z Vilijem Nelson in imata sina Lachran (5) in Rebbeco (3) in hčerko Diano, ki je poročena z Darrenom Anderson in imata sina

Daniela (3) in hčerko Kristino (2), v domovini pa sestro Anico Lapajna, ki živi v Šebreljah. Pogrebna maša za Florijana je bila opravljena v kapeli Srca Jezusovega, 25. januarja 2002, na pokopališču v Rookwoodu. Pokopan je bil v grob pokojne žene Kristine. Sorodnikom omenjenih pokojnih naše iskreno sožalje!

Hvala vsem, ki ste nam posredovali zgornje podatke. Če vam je znan še kdo, ki je zaključil zemeljsko življenje in ni bil objavljen, sporočite na uredništvo »Misli« ali na uredništvo »Rafaela«.

p. Valerian

V četrtek, 20. decembra 2001, je JANKO JEREB pomagal sosedu pri obsekavanju vej z drevesa, ki so silila v električno napeljavo. Zadel je v žico z visoko napetostjo in je šele čez nekaj časa padel z drevesa in ves potolčen in zaradi elektrike prizadet obležal na tleh. Nekajkratna operacija ga ni mogla prebuditi iz nezavesti. V sredo, na praznik sv. Štefana, je zaključil tuzemsko potovanje v bolnišnici v Penrithu.

JANKO je bil rojen pred 62 leti (25.1.1940) v Podjelovem Brdu v župniji Nova Oselica v Poljanski dolini. Leta 1961 je prišel v Avstralijo in se tu poročil s Frances Hurlay. Nekaj let sta živela v Blacktownu in se od tu preselila v Richmond, kjer sta živela z družino do zadnjega.

Bil je vesten mizar in poznan tesar. Delal je skupaj z drugimi. Tudi v času po upokojitvi je rad pomagal, tudi s prevozi obiskovalcev in je bil tudi v Verskem in kulturnem središču v Merrylandsu priznan dobitnik.

Lotil se je intenzivnega učenja angleščine in je razne dogodivščine opisal v lepem jeziku nove domovine.

Janko in Frances sta imela tri otroke in po starejši hčerki, ki je poročena, tri vnučke. Zato zapušča v Avstraliji ženo Frances, hčerki Marie in Genevieve ter sina Davida in tri vnučke: Ellen, Jacka in Noah, doma pa sestri Marico in Fani ter brata Franca na rojstnem domu in Poldeta; tudi veliko prijateljev v novi in stari domovini.

Pogrebna slovesnost je bila na Silvestrovo 2001 v župnijski cerkvi svete Monike v Richmondu in pokop na krajevnem novem pokopališču. Sveto mašo in pogrebne molitve je vodil njegov svak Fr. Patrick Hurlay, ob njem pa sta bila krajevni župnik in rojak p. Filip Rupnik iz Merrylandsa.

Dobrega moža, očeta in starega očeta, prijatelja in dobrotnika bomo pogrešali. Upamo pa, da se ima dobro doma, kamor je odpoval in mu želimo srečo – mir pri Bogu, za katerega je živel in zanj tudi otroke vzgajal, kakor je bilo videti ob pogrebu, ki je bil lepa izpoved vere v večno srečo v Bogu. Dragi Janko, počivaj v miru!

Vsem, ki ga pogrešate, iskreno sožalje in zagotovilo molitve.

PRIJATELJE SVETEGA FRANČIŠKA ASIŠKEGA in vse rojake obveščam, da bo v februarju prišel na prijateljski obisk brat Milan Fras iz Maribora, ki je bil več let predsednik Narodnega sveta Frančiškovega svetnega reda (FSR) za Slovenijo in že prej skrben sodelavec v vodstvu. Prišel bo z definatorjem naše slovenske frančiškanske province, p. Borisom Markežem iz Kamnika.

V času bivanja med nami bosta obiskala naša verska in kulturna središča pa tudi nad desetletnega mednarodnega asistenta FSR p. Carla Schaferja OFM v Campbelltownu, ki je po vrnitvi iz Rima od januarja 1999 narodni asistent FSR za Oceanijo in tako tudi poznan nekaterim našim bratskim skupnostim. Z njim je naš gost brat Milan več let skupaj s svojo ženo Alenko sodeloval in tako pri viru zajemal, kar je bilo potrebno in možno živeti v bratstvih FSR v Sloveniji in seznanjal vodstvo na višji ravni z življenjem FSR pri nas. In kaj bosta s p. Borisom pri razgovorih koristnega za nas ugotovila, bomo zvedeli v prihodnji številki Misli.

p. Filip

Še nekaj pripomb h knjigi Pax et bonum

Priznati je treba, da sta Draga Gelt in Veronika Ferfolja v razmeroma kratkem času poleg redne zaposlitve opravili gigantsko delo pri izdaji imenovanje knjige. Zbrali in uredili sta veliko dokumentacije o delu frančiškanskih patrov in sester v Avstraliji v 50-ih letih. Iz tega bogatega vira bo možno črpati za nadalnje raziskovanje in razčlenitev na posamezna obdobja treh verskih središč: Sydneya, Melbournu in Adelaide. Saj je v eni sami knjigi na 387 straneh omenjenih skoraj 40 duhovnikov, redovnikov in sester. 50 let je dolga doba. Pri opisovanju in raziskavah se skoraj nujno vrinejo netočnosti, tudi ker je bil čas priprave knjige omejen, da je lahko knjiga izšla časovno čim bližje praznovanju jubileja. Zato prosimo starejše pa tudi mlajše rojake, da nas opozorijo o pomankljivostih v knjigi, da jih vključimo pri morebitnih ponovnih izdajah knjige zgodovine o delovanju frančiškanov in sester v Avstraliji.

Pri pripravi knjige za tisk je bilo veliko težav, ker je bila večina fotografij amatersko delo in je zahtevalo posebno skeniranje. Za to delo gre veliko priznanje in zahvala Dragi Gelt, Veroniki Ferfolji adelaidskemu tiskarskemu podjetju Finsbury in lastniku g. Orlu, pa tudi p. Metodu Ogorevcu, ki je bil takrat vodja verskega središča sv. Cirila in Metoda v Melbournu, kjer se je knjiga pripravljala in kjer se nahaja večina arhiva.

Dr. Edi Gobec, vodja Slovenskega raziskovalnega centra v Ameriki je objavil v Mislih (december 2001, str. 294-296) zanimiv opis knjige Pax et bonum.

Hvaležni smo tudi rojakom, ki so prispevali razne pripombe in fotografije in s tem pripomogli, da je knjiga popolnejša. Hvala tudi vsem, ki ste knjigo že kupili.

p. Valerijan

NIKOLI NI SAM TISTI, KI SE NAHAJA V DRUŽBI PLEMENITIH MISLI.

J. Fletcher

p. Janez Tretjak, OFM
HOLY FAMILY SLOVENIAN MISSION
51 Young Ave, W. Hindmarsh
SA 5007
Tel.: (08) 8346 9674
Fax: (08) 8346 2903
E-mail: tretjakj@picknowl.com.au

sv. družina ADELAIDE

Januar se hitro izteka in med prazniki in po praznikih je kar precej živo v našem verskem in kulturnem središču. Na praznik Jezusovega rojstva smo se letos pripravljali z devetdnevnicco. Za samo polnočnico je bilo malo manj ljudi kot običajno. Vreme je bilo precej hladno in tudi rahel dež je bil vzrok, da nekateri niso prišli za praznike k maši. Na sam Božič pa že več let pride več mladih družin, ki imajo majhne otroke in bi za njihove malčke polnočnica bila prenaporna. Na praznik svetega Štefana po maši je bil blagoslov soli. Prišlo je kar lepo število rojakov k maši, predvsem žene so vzele blagoslovljeno sol in jo ponesle na svoje domove.

Na staro leto je bila zvečer sv. maša v zahvalo za vse prejete dobrote v letu 2001, maša je bila že ob 6. uri, predvsem za tiste, ki so želeli na zabavo. Rojakov v slovenskem klubu je bilo nekaj, vendar se čuti, da mladi nimajo interesa oziroma zanimanja za slovenstvo. Na Novo leto je bila maša po nedeljskem urniku. Maša je bila za mir v svetu in božje varstvo. Zanimivo je, da vsako leto več rojakov pride na Novo leto k maši. Vsak čuti potrebo po miru in blagoslovu, za katerega posebej ta dan prosimo.

Praznik naših zavetnikov svete Družine smo obhajali na prvo nedeljo v januarju. Po 18. letih letos prvič ni bilo med nami adelajdskega nadškofa. Novi nadškof dr. Filip Wilson je šele v decembru prevzel vodstvo nadškofije in je bilo letos to preveč zanj (ni bilo dovolj organizirano). Obiskal nas bo med letom. Vendar pa s tem praznovanje ni bilo okrnjeno. Med nami je slovenskim rojakom v

Adelaidi poznani dominikanski pater Lovrenc Foot, ki je vodil somaševanje in pridigal. Pater je po rodu Avstalec, vendar zna tudi kaj po slovensko povedati. V pridigi je povezal praznik Treh kraljev in sveto Družino in vse povabil, naj bomo glasniki oziroma nosilci žive vere po zgledu svete Družine in da bi tudi mi iskali Jezusa v vsakdanjem življenju.

Po maši pa smo se preselili v dvorano kjer smo imeli skupno kosilo. Prepričan sem, da je marsikdo ta dan odhajal na svoj dom dobre volje in obogaten z novim spoznanjem Božje dobrote in ljubezni.

V četrtek 10. januarja 2002, se je srečal s svojim Stvarnikom JOŽE KALUŽA. Rodil se je v družini sedmih otrok, 10. februarja 1930. Med vojno je kot otrok doživljal trpljenje kot večina Slovencev. Zaradi težkih razmer v domovini je leta 1954 pobegnil čez mejo s svojo zaročenko Danico in sta se v Trstu 25. septembra 1954 poročila, dober mesec kasneje 23. oktobra pa sta se podala z avionom v Avstralijo. Po kratkem pristanku v Darwinu sta prispela v Bonegillo, po tednu dni bivanja v kampu je dobil Jože delo na železnici v Port Augusta žena pa je ostala Woodsidu. Po treh tednih se je pridružil ženi v Adelaidi, kjer je ostal vse do svoje smrti. Jože je bil po poklicu mizar in je bil z vsem srcem navezan na les in ročna dela iz lesa. Jožetu in Danici so se rodili trije otroci: hčerki Liljana, Irena in sin Rubin. Jože je bolehal zadnjih deset let zadnjih pet let je veliko trpel. V svojem trpljenju se je pripravljaj na srečanje z Bogom. Maša zadušnica je bila v naši cerkvi 15. januarja, da je bil priljubljen in so ga ljudje imeli radi, je

pokazala množica, ki se je udeležila pogreba. Po maši smo ga pospremili k večnemu počitku na pokopališče Enfield, kjer čaka vstajenja. Ženi Danici, otrokom in sorodnikom izrekamo iskreno sožalje, pokojnega Jožeta pa priporočamo Božjemu usmiljenju in našim molitvam. Naj počiva v miru Božjem!

V nedeljo, 10. februarja 2002, bomo praznovali 19. obletnico blagoslova naše cerkve, posvečene v čast SVETI DRUŽINI. Za to priložnost bo med nami p. Ciril, voditelj verskega središča svetega Cirila in Metoda v Kew. Pater Ciril je bil že večkrat pri nas, ko je bil še v Sydneyu, sedaj ga kar nekaj let ni bilo v Avstraliji. Najprej je bil tri leta magister bogoslovcev v Ljubljani, nato pa šest let gvardijan in rektor Marijinega svetišča na Brezjah. Veliko naših rojakov, ki so obiskali Brezje, so bili znova in znova presenečeni nad ljubeznivostjo p. Cirila. Sedaj že pokojni dr. Frank je rad povedal, kako je poromal v 93. letu starosti v Slovenijo in na Brezje k Mariji Pomagaj. Bilo je posebno slavje, ogromno ljudi, duhovnikov in škofje in p. Ciril je imel dela več kot preveč, toda njegovo bistro oko in plemenito srce, pravi dr. Frank, me je opazilo in prinesel je stol in si vzel nekaj trenutkov tudi zame. Tega nikoli ni pozabil in vedno je rad rekel: "Pater Ciril je mojster, velik diplomat in kundej!" Pa to bi lahko marsikdo od naših rojakov potrdil. Ko sem bil doma na počitnicah, so mi moji vaščani radi pohvalili patra in da je škoda, da je odšel v tujino. Pričakujemo tega prijaznega nasmeha in srečanja ob našem praznovanju!

p. Janez

VASIDAROM

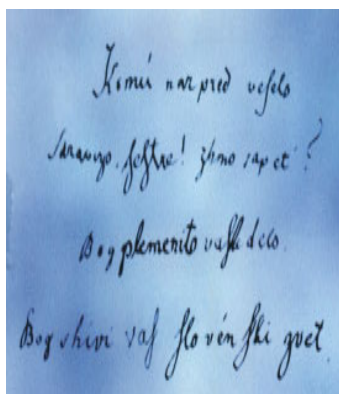
ZA LAČNE: \$20.- Alojz Gašperič, Marta+Anton Kristan, Marija Boelckey. **VODNJAK P. PEPI:** \$55.- Anton Brne. **ZA SPOMENIK PATRA BAZILIJA:** \$100.- Justi Mrak. **ZA CERKEV:** \$20.- Mio+Ana Janzetič, \$10.- Marija Boelckey, Maria Ternar. **ZA MISIJONE:** \$50.- Pavla Zemljak; \$25.- Jože in J. Krušec.

IMENA ŠE DRUGIH BODO OBJAVLJENA V MARCU 2002. VSEM DOBROTNIKOM BOG POVRNI!

TISKOVNEMU SKLADU P. BERNARDA

\$230.- Milan+Philippa Beribak; \$80.- A+I Prugovecki, Janez Robar; \$75.- Albin Fabijan; \$60.- V.M. Ropret, Jože Simčič, Alfred Brežnik, Jože Bernik; \$50.- Terezija Ferencz, Cirila Neubauer, Peter Bizal; \$45.- Marija Filej; \$40.- Frančiška Robida, John Erpič; \$35.- Julijana Košir; \$30.- Albin+Zora Gec, Vanda Sperne, Pavla Zemljak, Dušana Jenko, Ida Jez, Franc Basa, Maria Myeda, Ernest Rutar, Zinka Škraba, Vinko Ovijach; \$25.- Pavlina Pahor, Valentina Mimič; \$20.- Marija Oppelli, Slava Maver, Breda Mihevc, M.I. Harej, Mili+Vili Vesel, Marta+Anton Kristan, Albert Vene, Milica Dular, Andrej Grlj, B. Jerin, Feliks Lužnik; \$15.- Olga Horvat, Irena Grassmayr, Marjan Saksida, Toni in Anica Šajn; \$10.- July Bajt, Irena Renko, Nikolaj Prezelj, Jože Juraja, Alojz Gašperič, Zdenko Fijan, Jože+Nada Bole, Roman Petelinek, Marija Boelckey, Alojz Rezelj, Aldo Karlovič, Jože Korošec, Alojz Fabijančič, Anica Sivec, Marija Božič, Terezija Jošar, Pepi Mikuš, Angela Povh, Franc Rolih, Jože Lapuh, Elizabeta Kenda, Zlatko Skrbiš, Jože Korošec, Ivan Mohorko, Tomaž Možina, F. Maver, Ferdo Godler, Jože Plevnik, Anton Urbančič, A. Jesenko, Ivan Stanjko, Dominko Alojz, Tilka Matjašič, Marija Podgornik, Marija Burlovich, L. Rafolt, Anton Skok, Milenka Erzetich, Elizabeth Kovačič, Jože Topolovec, Franc Anzelc, Majda Brožič, Bogomir Jesenko, Franc Janežič, Marcela Bole, Ivanka Krempel, Jana in Jože Čeh, Elizabeth, Tone Kociper, Ivan Horvat, Milka Šerek, Alojz Ličen, Angela Svenšek, Štukelj, Vera Kenda, Štefan Kolenko, Jože Lipouz, Lojze Hrast, J+K Kalc, Jože Vah; \$7.- Z. Agrež; \$5.- Valeria Zrilič, Milena Birska, Branka Iskra, Italo Bacchetti, Jožef Basat, Maks Hartman, Frances Ludvik, Nada Slavec, E.M. Benc, Jože+J. Krušec, Roman Uršič, Eleonora White, Marija Gregorič, Mario Vihtelič, Veronika Seljak, Aleksander+Juliana Gubic, Terezija+Mihael Žilavec, Marija Urbas, Tomaž Otto, Anton Gjerek, Jože Cetin, Richard M. Verbanc, Draga Vadnjak, Ivan Strucell, Jože Dekleva, Marija Žiberija, Olga Mezinec, Barbara Marinčič, Terezija Kaiser, Ivan Mervar, Francka Lautar, Anton Špiclin, Antonija Vučko, Avrelija in Ivan Stanič, Janez in Eva Janz, Tone Svigel, Angela in Stanko Fatur, Ljudmila Božič, Drago Grlj, Stefan Savle; \$2.- Helena Zitko, Apolonija Tanšek.

Misli, porojene ob slovenskem kulturnem prazniku

“Spoštujemo duhovno izročilo prednikov, varujemo in večajmo naše kulturno bogastvo. Častimo ljudi, ki so dali svoje moči, ljubezen in znanje za srečo in ugled našega rodu.

Živimo iz Prešerna, Slomška, Levstika, Cankarja, Kosovela itd., pa tudi iz Zoisa, Derča, Plečnika, Jakopiča, Plemlja, Koblarja...

Imejmo radi svojega bližnjega. Spoštujemo njegovo prepričanje. Če je v stiski, mu moramo pomagati. Moramo mu lajšati, ne greniti življenja. Verujmo v človeka. Imejmo radi otroke, častimo ženske in stare ljudi, spoštujemo mrtve, spominjajmo se jih. Bodimo ljubeznivi, široki, demokratični.”

Mirko Mahnič

SLOVENSKI KULTURNI PRAZNIK mi podarja možnost duhovnih srečanj z ljudmi, ki so oblikovali slovensko žitje in bitje v preteklosti in danes. Mislim na Prešernovega daljnega sorodnika ljubljanskega škofa **ANTONA VOVKA**, ki so ga pred 50 leti (20. januarja 1952) v Novem mestu polili z bencinom in zažgali, ko je šel v mojo stopiško cerkev blagoslovit nove orgle. Mislim na pokojnega arhitekta, prijatelja in dobrotnika **ROBERTA CVETA MEJAČA**, ki je Misli opremljal skozi mnoga leta in je umrl pred desetimi leti - 12. februarja 1992.

Bogu se zahvaljujem za mnoge ljudi, ki sem jih srečal in so oplemenitili moje življenje. Mariborski pomožni škof **dr. JOŽEF SMEJ**, ki se bo 15. februarja letos v Bogojini v Prekmurju Bogu zahvaljeval za 80 let življenja. Spoštovan, delaven, prijazen, pobožen - pobožanstveni in počlovečeni škof Jožef Smej: Naj Vas ljubi Bog po priprošnji Marije Pomagaj še naprej ohranja v naše veselje in v Njegovo slavo. Vem, dragi gospod škof, da bi Vas rado srečalo slovensko občestvo v Avstraliji, prekmurski rojaki pa še prav posebej. Bog Vas živi in upam, da Vam bomo lahko rekli: Dobrodošli v Avstraliji!

Slovenski kulturni praznik v Avstraliji me sili k veselju, da moji rojaki še vedno udejanjajo navdih Duha: melbournski arhitekt **TOM KOVAČ** zarisuje vizijo novega World Trade Centra za New York, umetnik **MATEJ ANDRAŽ VOGRINČIČ** prinaša življenje v puščavo Južne Avstralije, **EVA HEIMER** poje z zvoki barv v Canberra Museum and Gallery od 8. do 16. februarja 2002, nato pa še drugod po Avstraliji in **TONE KUNTNER** mi tudi v Avstralijo prinaša dom in domovino. Bog bodi zahvaljen!

p. Ciril

p. Ciril A. Božič, OFM
 Marija Anžič, laična misijonarka
S. CYRIL & METHODIUS SLOVENIAN MISSION
 Baraga House, 19 A'Beckett St.
 KEW VIC 3101
 Tel.: (03) 9853 8118 in (03) 9853 7787
 Mobile: 0412 555 840 Fax: (03) 9853 6176
 E-mail: ciril@infoxchange.net.au
 Dom počitka - Mother Romana Home

Sv. ciril in Metod Melbourne

PIŠEM ZA PRAZNIČNE ZLATE MISLI utrinke iz središča, nad katerim bedita sveta brata Ciril in Metod. Adventni in božični čas nas je oplemenitil s svojo milobo in milostjo. Koliko lepega in dobrega sem doživel v skupnosti, ki ji pripadam in služim! Nekaj od vsega tega moram zapisati tudi tukaj.

NA PRAZNIK BREZMADEŽNE, 8. decembra 2001, smo imeli čudovit romarski dan. Z avtobusom nas je peljal Martin Oppelli v hribe pri Warburton, kjer smo imeli romarsko sveto mašo s petimi litanijami Matere Božje v lepi cerkvi duhovnega središča, ki ga vodijo palotinci v Millgrove, romarskim kosilom, nato pa smo se povzpeli še na Mount. Donna Bouang. Na poti

domov smo se ustavili na posestvu McWilliams Winery v Seville, kjer smo septembra lani posadili sadiko najstarejše trte z mariborskega Lentija. Petinpetdeset nas je bilo v avtobusu, še nekaj se jih je pridružilo z osebnimi avtomobili.

V decembru smo tudi nekoliko PRENOVILI notranjost Baragovega doma: na vseh hodnikih prvega nadstropja je nov pod, ki spominja na smrekove deske. Novi pod je tudi na hodniku patrovega stanovanja in ene sobe. Na verandi sta nastali dve lični sobi z po dvema posteljama. Tudi tam so nova tla, prenovljena električna, sveže je opleskano in nove zavese. Že pred tem smo nekoliko uredili tudi kuhinjo. Vsem mojstrom se za odlično opravljena dela zahvaljujemo.

Na tretjo adventno nedeljo smo začeli z božično devetdnevnicco. Od 16. do 22. decembra je bila devetdnevna zvečer pri sveti maši ob pol osmih in vsak dan je imel poseben namen – tako kot v Merrylandsu. Sredi decembra (v soboto, 15. decembra) smo imeli generalno čiščenje cerkve, Baragovega doma in okolice in postavljanje jaslic v cerkvi, lurški votlini in pred Baragovim

Somaševanje izseljenskih duhovnikov z melbournskim nadškofom msgr. Denisom Hartom v naši cerkvi v Kew, 6.12.2001

domom. Točno štirideset prostovoljcev je prišlo. Bilo je veselje. Delovno akcijo smo sklenili z BBQ kosilom v naše veselje in v praznovanje leta prostovoljcev. Po deseti maši na 3. adventno nedeljo je bil v dvorani kratek adventno-božični program pesmi, ki so jih zapeli mladi in tudi vsi skupaj. Sledilo je BBQ kosilo, ki so ga pripravili člani Planice. Božično večerjo za uslužbence in sotrudnike Doma matere Romane v torek, 11. decembra zvečer, so okusno in dobro pripravile članice Društva sv. Eme. Ob mednarodnem letu prostovoljcev se za vse vaše delo zahvaljujem Bogu. Vsem, ki se skozi vse leto trudite, spremljate in podpirate delo našega verskega in kulturnega središča, iskrena hvala!

Praznovanje rojstva Gospodovega smo pričeli na sveti večer ob enajstih, ko so nastopili mladi umetniki in pevci, ki so ob sodelovanju Kulturnega odbora pripravili čudovit božični program pesmi in misli, posvečenih miru, temu velikemu daru Novorojenega. Točno opolnoči smo v procesiji nesli kip Jezuščka v jaslice, ki smo jih blagoslovili. Takrat je iz neba prišlo tudi nekaj kapljic nebeške rose, potem pa je nebo zdržalo vse do pol tretje ure zjutraj, ko se je ulilo. Pri polnočnici je bilo izredno veliko ljudi in tudi mladih in zares zbrano vzdušje praznične liturgije ob petju mešanega pevskega zbora pod vodstvom Metke McKean in organistinje Katarine Scott. Vsi pa smo pomagali pri znanih in priljubljenih božičnih ljudskih pesmih.

Na zadnjo decembersko nedeljo, na praznik svete Družine, smo se z otroci zbrali okoli jaslic, pokramljali o sveti Družini in naših družinah, nato so otroci prejeli poseben blagoslov.

STATISTIKA: V letu 2001 smo krstili v naši cerkvi 7 fantov in 5 deklic, poroke so bile tri, pogrebov pa 19 (moških 16 in 3 ženske). Ko sem to povedal pri oznanilih v nedeljo, 6. januarja 2002, sem dodal: "Ženske, dobro glejte na možakarje!" Pa so se iz cerkve zaslišali ženski glasovi: "Saj gledamo, samo ne poslušajo!" "To bo pa tema za eno naslednjih pridig," sem moral takoj dodati.

V NOVEM LETU 2002 NAJ NAS VSE SPREMLJA BOŽJI BLAGOSLOV, kot smo

zapisali na koledar, ki ste ga prejeli z decemberskimi Mislimi. Marija, Božja Mati, pa naj z Brezij, Svete Gore in Ptujске Gore razširja svoj milostni plašč tudi na nas. Tako bomo romali po cestah življenja v milosti.

ISKRENA ZAHVALA za Vaše čestitke za božične praznike in Novo leto in za vse Vaše darove, ki ste jih velikodušno namenili našemu verskemu in kulturnemu središču. Bog povrni!

V jutranjih urah 3. januarja 2002 smo na letališču v Melbournu slovesno sprejeli generalnega direktorja slovenske policije g. Marka Pogorevca in šefa njegovega kabineta g. Romana Repa. Pričakali smo ju v narodnih nošah, s soljo in kruhom ter avstralsko in slovensko himno in pesmijo. O njunem sicer zasebnem obisku lahko berete posebej v teh Mislih, stran 37-38.

O **POČITNIKOVANJU** piše urednica Marija Anžič takole:

"**MT. ELIZA:** V nedeljo, na praznik svetih treh Kraljev, 6. januarja 2002, smo začeli počitnice

Urednica Misli Marija Anžič in tri generacije bralcev Misli: najmlajšo Natalie Bratina pestuje, zadaj stoji mama Lidija Bratina, na njeni levi sedi Francka Anžin .

v vsem dobro poznanem letovišču. Kljub slabemu vremenu, bila sta le dva sončna dneva, navdušenje ni bilo nič manjše, dobrega razpoloženja pa tudi ni manjkalo. V ponedeljek in torek je bil z nami pater Ciril, v sredo pa je prišel p. Filip, ki se je zelo hitro vživel v njemu že dobro poznano družino. Tako smo lahko vsak dan začeli ne samo z molitvijo, temveč s sveto mašo. Bilo nas je 53. Ni pa manjkalo obiskovalcev, ki so nam polepšali trenutke počitnikovanja. Veliko dobre volje je sprožila Marcela Bole, ki nas je nepričakovano obiskala v preobleki Božička in vse obdarila.

V petek zvečer se nas je zbralo kar največ, saj so prišli mladi, ki se niso mogli udeležiti kolonije, so pa ta večer prisostvovali pestremu programu, ki so ga organizirali mladi, ki so tisti teden počitnikovali. Nastopili so otroci, mladina in starejši. Po programu se je zaslišala pesem v jedilnici, kot tudi že prejšnje večere. Tokrat ob spremljavi harmonike Lentija Lenka. Bil je lep in pester večer. Teden je hitro minil. Hvala vsem, ki ste pripomogli k prijetnemu vzdušju s pesmijo, dobrim nasvetom in pa tudi pridnimi rokami v kuhinji in kjerkoli je bilo potrebno. Še posebna hvala Francki za izjemno dobro pripravljeno hrano in Marjetici, ki ji je zvesto pomagala vse te dni.

Naslednji teden, od 13. do 20. januarja 2002, je letovala mladina. Tisti teden se je k lepemu vremenu pripravljalo kar nekaj dni. Končno je Bog pogledal skozi veliko okno in naklonil prav prijetne dneve od četrtega naprej. Tako se je imela tudi mladina možnost naužiti morja in sonca.

Dobre hrane tudi ta teden ni manjkalo. Na pomoč Francki in Marjetici je priskočila tudi Tilka, ki je polna kuharskih idej in dobre volje. Predvsem zadnje dni je bilo tudi veliko obiskovalcev, ki so se prišli naužiti lepega vremena in dobre družbe.

Zahvala velja tudi Simonu Grilju in Davidu Hvalici, ki sta kljub temu, ker zaradi službe nista mogla biti prisotna, pridno bedela nad dogajanjem, vodila račune, in na koncu tudi poračunala z gospo Sue. Na sobotni večer pa sta s kuharicami organizirala BBQ večerjo na obali.

Skratka videti je, da je tradicija Mt. Elize

močno zakoreninjena med rojaki in Bog daj, da bi se lahko še nadaljevala. Bogu hvala za prijetne trenutke, ki smo jih preživljali skupaj in pa seveda za blagoslov, ki nas je spremljal ves ta čas bivanja ob morju.”

Hvala tudi Mariji in patru Filipu za njuno skrbno delo v Mt. Elizi in v našem misijonu.

V nedeljo, 13. januarja, na praznik Jezusovega krsta, smo ob patru Filipu pozdravili tudi skupino naših rojakov iz Sydneya, ki so prišli na obisk v Melbourne. Da jim je bilo lepo pri nas, boste brali v Mislih prihodnji mesec.

Pred nami je že POSTNI ČAS, ki ga pričnemo s PEPELNICO, 13. februarja 2002. Na pepelnično sredo je strogi post, kar pomeni, da se zdržimo mesnih jedi in mesa ter se le enkrat na dan do sitega najemo. Ob petkih v postu bomo imeli ob 7.30 zvečer križev pot in sveto mašo. Kratek križev pot bomo imeli tudi pri vseh nedeljskih svetih mašah v postnem času. Caritas Australia nam omogoča dobrotelost pri PROJECT COMPASSION.

MOLITVENA SKUPINA se po počitnicah spet zbira k molitvi ob torkih ob 10. uri dopoldne.

Seja PASTORALNEGA SVETA bo v ponedeljek, 4. februarja, sestanek Kulturnega odbora pa na praznik Lurške Matere Božje, v ponedeljek, 11. februarja. Ob 7.30 zvečer bo praznična sveta maša, ob 8.00 pa sestanek.

10. OBLETNICA ODPRTJA DOMA MATERE ROMANE. Slovesnost praznovanja bo na dvorišču Doma v soboto, 16. februarja 2002. Ob 2. uri popoldne bo sveta maša, nato pa kulturni program in srečanje ob prigrizku.

TEČAJ SLOVENSKEGA JEZIKA za odrasle, ki ga vodi Draga Gelt, prične z novim študijskim letom v nedeljo, 17. februarja, po deseti sveti maši.

SLOMŠKOVA SLOVENSKA ŠOLA prične z vpisovanjem in poukom v nedeljo, 3. marca 2002, po deseti sveti maši. Starši in stari starši, navdušite svoje otroke in vnuke za vašo besedo in melodijo vaše pesmi. Odbor staršev bo imel spet delo!

BARAGOVA KNJIŽNICA je odprta vsako nedeljo po deseti maši. Naša zvesta knjižničarka

Marija Oppelt Oppelli je pred prazniki poskrbela za voščilnice, koledarje, Družinske pratike, Mohorjeve knjige, audio in video kasete. Za tržaško Mladiko, december 2001, je napisala lepo predstavitev delovanja naše knjižnice vse od začetka. Mariji zares velik Bog lonaj!

RADIO SBS in 3 ZZZ nam vsak teden prinašata preko svojih valov veliko novic iz domovine in sveta in seveda napolnita naše domove s slovensko glasbo. Hvala vsem, ki se trudite pri oblikovanju programov.

DRUŽINA GALIČ je v decembru 2001 gostovala v organizaciji SNS. V nedeljo, 9.12.2001, so peli pri maši v Kew in nato v dvorani imeli dobrodelni koncert. S pesmijo so napolnili tudi Dom matere Romane. Iz Slovenije pošiljajo svojo zahvalo in pozdrave.

KRST: MATTHEW PETER KATSO-ULOTOS, rojen 26.05.2001 v Mitcham, VIC, oče Peter, mati Vivienne r. Gomizel. Botri: Boris Jelovčan in Jodie Fisher. Kew, 16.12.2001.

DANIEL LIČEN, rojen 18.06.2001 v Melbournu, oče Stan Ličen, mati Maida r. Barič. Botri: Elizabeth in Marian Ličen. Kew, 03.02.2002. Čestitke staršem in botrom.

POGREB: FRANČIŠKA VEKAR je umrla 29. decembra 2001 v Knox Private Hospital. Na Štefanovo sva bila pri njej v bolnišnici z misijonarko Marijo skoraj dve uri. Veliko je trpela, saj je zadnja leta več mesecev preživela po

bolnišnicah. Smrt je doživela kot resnično odrešenje. Okrepčana s svetimi zakramenti je mirno zaspala v Gospodu. Frančiška je bila rojena 28.03.1922 v Zagorju pri Postojni. Molitve zanjo smo imeli v naši cerkvi 02.01.2002, pogrebno mašo pa 3. januarja in nato pogreb na pokopališče Keilor. Zapušča moža Ivana, ki živi v Nursing Home Manningam Manor v East Doncastru, hčerko Margaret Williams z družino in sina Rajka (Raya) z družino. Sorodnikom sožalje, pokojna pa naj počiva v Božjem miru!

p. Ciril

VPISOVANJE ZA POUK SLOVENSKEGA JEZIKA 2002 VICTORIAN SCHOOL OF LANGUAGES

Vpisovanje za pouk slovenskega jezika v Melbournu se bo začelo prvo soboto po začetku šolskega leta 2002 in potem naslednje sobote od devetih do dvanajstih dopoldne. Pouk se prične v soboto, 9. februarja, ob devetih zjutraj. Lahko pridete v razred, govorite z učitelji in si vzamete prijavnico. Slovenščina se poučuje v **Princes Hill Secondary College, Arnold Street, North Carlton, tel. 9416 0641**.

Vpišejo se lahko učenci od 5. letnika osnovne šole do 12. letnika VCE. Za vpis v 11. letnik VCE se pričakuje zadostno znanje slovenščine ali najmanj dve leti pouka. Vpišejo se lahko tudi odrasli. Vpisnina za učence do 10. letnika je \$45, za VCE kandidate \$57, za odrasle \$130. V tečaj slovenskega jezika je vključen program o uporabi interneta v namene raziskovanja in učenja ter spletnega mesta **www.thezaurus.com** kot kulturnega in jezikoslovnega arhiva. Za nadaljnje podatke kličite na šolo, **tel. 9416 0641**. Če se želite pogovoriti o slovenskem jeziku, kličite **tel. 9544 0595** po sedmi uri zvečer.

Pokličite nas. Radi se pogovorimo z vami, če imate kakšno vprašanje o šolanju vaših otrok. Predvsem vam bomo povedali, kako vam bo koristila slovenščina. Pomembno je vedeti, da bo študij slovenskega jezika dodal pet točk k ostalim VCE točkam, kar je velikega pomena pri vpisu na univerzo.

Aleksandra L. Ceferin
Inštitut za slovenski jezik Viktorije

OB DESETLETNICI ODPRTJA DOMA MATERE ROMANE

Leto 1956 je bilo zelo pomembno za versko in kulturno življenje Slovencev v Viktoriji, Južni Avstraliji in Tasmaniji. V avgustu tega leta je prispel iz Lemonta v ZDA sedaj že pokojni frančiškanski pater Bazilij Valentin OFM.

Prišel je na na prošnjo Slovencev v Viktoriji in na pobudo pokojnega Slovenskega škofa dr. Gregorija Rožmana. Po prihodu je pater Bazilij stopil v stik z avstralskimi frančiškanskimi brati v Box Hillu. Pater Bazilij je njim in pa pokojnemu melbournskemu nadškofu dr. D. Mannixu razložil svoje načrte za dušnopastirsko in pa kulturno rast slovenske skupnosti v Viktoriji, Južni Avstraliji in pa Tasmaniji. Frančiškanski bratje so dobrodušno ponudili njihov dom na 19 A'Beckett st., Kew. Ta velika zgradba je bila nekoč bivališče mladih Avstralcev, ki so bili pod oskrbo frančiškanov. Pater Bazilij je z veliko vnemo pričel z organiziranjem verskega in kulturnega življenja v Viktoriji. To zgradbo je imenoval "BARAGOV DOM", v čast slovenskemu škofu Frideriku Baragi.

Pater Bazilij je vedel, da Slovenci želijo imeti svojo, čeprav tako majhno cerkvico in je začel z nabirkami za gradnjo slovenske cerkve sv. Cirila in Metoda - slovanskih apostolov. Nabiralna akcija je bila uspešna in s pomočjo slovenskih obrtnikov je bila cerkev zgrajena in posvečena leta 1968. S tem je pater Bazilij uresničil prvi del svojega načrta za dušnopastirsko delovanje med Slovenci v Melbournu. Veliko število porok, krstov in sprejemanja zakramentov je bilo v tej cerkvici. Pater Bazilij pa je skrbel tudi za kulturno življenje in po njegovi organizaciji je bilo izvršenih veliko prireditev v dvorani pod cerkvijo. V načrtu patra Bazilija je bila tudi preskrba za ostarele in obnemogle Slovence/Slovenke v jeseni njihovega življenja.

Leta 1971 je pater po avtomobilski nesreči

prejel denarno odškodnino in je s polovico te odškodnine odprl investicijski sklad za gradnjo doma za ostarele v Kew. Nabiralna akcija je zahtevala mnogo vztrajnega in odpornega dela. Patru Baziliju je uspelo pritegniti večino slovenske skupnosti v Viktoriji. V začetku darovi niso bili priznani od zvezne vlade kot darovi in tako oproščeni davka, pozneje pa je pater uspel dobiti to koncesijo in darovi so potem prihajali ne samo od Slovencev, ampak tudi od avstralskih dobrotnikov. Pater je zato postavil finančni odbor, ki je koordiniral nabiralno akcijo in prirejal loterije, tombole, walkathons. Pater je 2. septembra 1987 izbral pet zaupnikov za izgradnjo in upravljanje doma ostarelih. Po uspešni nabiralni akciji in z gradbenim darilom ministrstva za oskrbo ostarelih je bilo mogoče pričeti z gradnjo doma. Ta dom je bil poimenovan po sestri Romani Toplak - bivši provincialki slovenske province Frančiškank Brezmadežne.

Ona je pripeljala prvo skupino slovenskih sester, ki so ogromno prispevale k verskemu in kulturnemu življenju v Kew. Po patrovi zaslugi je delovala tudi nedeljska Slomškova šola, kjer so slovenski otroci dobili versko in kulturno izobrazbo.

Gradnja doma je napredovala in v decembru 1991 je bila končana. Slovesna otvoritev doma matere Romane je bila 16. februarja 1992. Prisotni so bili predstavniki zvezne vlade - senator Cooney, melbournski generalni vikar, monsignor - sedaj škof - Hilton Deakin, predsednik viktorijske etnične komisije, predstavnik frančiškanskega provinciala, zastopniki slovenskih organizacij v Viktoriji in veliko Slovencev in Slovenk iz Melbournu. Trak sta ob otvoritvi pri vhodu v Dom matere Romane prerezala pater Bazilij in monsignor Deakin. Enako je bil prerezan tudi trak, ki je pokrival spominsko ploščo Doma

Zaupniki Doma matere Romane s p. Cirilom, voditeljem verskega in kulturnega središča v Kew, katerega del je Dom. Z leve: p. Ciril, Marko Zitterschlager, Stanko Prosenak, Sandra Krnel, Tone Brne, Simon Špacapan

matere Romane. Sledila je zakuska v cerkveni dvorani sv. Cirila in Metoda.

Dne 11. marca 1992 je Dom matere Romane dobil registracijo in je bil odprt za sprejem stanovalcev. Prva upraviteljica doma

je bila gospa Anica Markič. Njej so sledili še trije drugi upravitelji, ki so uspeli dvigniti število stanovalcev na trideset oseb, čeprav so zaupniki in pokojni pater Bazilij želeli napolniti dom samo s Slovenci, se to ni uresničilo, ker med Slovenci ni bilo dovolj potrebe za vstop v dom. Upajmo, da bo v prihodnosti dom res lahko služil samo Slovencem.

Marko Zitterschlager
zaupnik Doma matere Romane

KRIZEM

AVSTRALSKE

SLOVENIJE

V zgodnjem četrtekovem jutru, dne 3.01.2002, sta **PRIŠLA NA OBISK** generalni direktor slovenske policije g. Marko Pogorevc in šef njegovega kabineta g. Roman Rep. Na letališču smo ju pričakali v narodnih nošah s harmoniko, pesmijo, kruhom in soljo. Kot se spodobi za ponosne Slovence in vzgledne avstralske državljane, smo zapeli slovensko in avstralsko himno. Obisk, ki je sicer zasebne narave, saj sta Marko in Roman dolgoletna prijatelja patra Cirila, sta obisk izkoristila za srečanje s slovensko skupnostjo, ker pa sta tudi slovenska policista (oba osamosvojitelja samostojne Slovenije) sta obiskala vodstvo

Policije države Viktorija in Policijsko akademijo v Melbournu. Sprejeli so nas namestnik glavne komisarke (komisarica Nixonova je bila na dopustu) Neil O'Loughlin s sodelavci. V izredno prijateljskem in prisrčnem pogovoru sta Marko Pogorevc in Neil O'Loughlin izmenjala izkušnje pri vodenju policij.

Na koncu pogovorov sta si sogovornika izmenjala darila. Po pogovorih smo obiskali policijsko akademijo, kjer so nas podrobno seznanili s programom in aktivnostmi v Policijski akademiji in razkazali prostore. V cerkvi policijske akademije smo prižgali svečko za vse avstralske policiste, ki so umrli pri

**Na obisku pri vodstvu Policije Viktorije
v Melbournu, 4. januarja 2002**

opravljanju svoje službe in skupaj zmolili Oče naš. Avstralski policisti so nas pogostili s kosilom v njihovi skupni jedilnici. Predsednik Slovenskega narodnega sveta g. Štefan Merzel, ki je bil tudi pobudnik tega obiska, se je zahvalil predstavnikom policije za izjemno lep sprejem, ki ga je organiziral g. Lenti Lenko.

Nazaj v Baragov dom so nas pripeljali s policijskim vozilom, pa ne zaradi tega, ker bi kršili javni red in mir, temveč iz vljudnosti in gostoljubja avstralske policije do slovenske skupnosti in gostov iz Slovenije. Po vrnitvi uspešnega obiska pri policiji smo v prostorih Narodnega sveta še po stari slovenski navadi nazdravili, gosta pa sta se vpisala v knjigo gostov. Po odhodu iz Melbournu sta gosta obiskala tudi rojake na Gold Coastu, v Sydneyu in Canberri.

Marija Anžič

DRAGE SLOVENKE IN SLOVENC V AVSTRALIJI!

V posebno čast mi je, da se lahko ob 50. obletnici glasila MISLI obrnem na Slovenke in Slovence, živeče v Avstraliji. Najprej čestitam uredniškemu odboru, vsem zaslužnim posameznikom, donatorjem in bralcem, ob hvaležnem spominu na patra Bazilija, za 50. obletnico izhajanja slovenskega glasila MISLI

in jim želim še nadaljno uspešno delo.

Moj tretji obisk v Avstraliji me je zopet utrdil v prepričanju, da smo Slovenci, če tudi daleč od domovine, predvsem Slovenci in kot takšni znamo biti za vzgled povsod, kjer živimo. Slovenci v Avstraliji ste v odločilnih trenutkih narodove zgodovine tudi pred enajstimi leti pokazali svojo odločenost in z različnimi akcijami pomagali najprej v prizadevanjih za samostojno Slovenijo in pozneje za mednarodno priznanje Slovenije. Prav v času mojega obiska je minilo

deset let, od kar nas je Avstralija kot prva neevropska država priznala. Za to ste vsekakor najbolj zaslužni prav Slovenke in Slovenci v Avstraliji, ki ste pripomogli, da je država Avstralija spoznala pravo resnico o Sloveniji.

Obisk z mojim sodelavcem Romanom Repom je bil sicer v prvi vrsti namenjen najinemu dragemu prijatelju p. mag. Cirilu A. Božiču, ki sva mu že pred časom obljubila, da ga bova obiskala, če bo odšel nazaj v Avstralijo, p. Valerijanu Jenku, katerega dobrota in zavednost ne odmeva le v Avstraliji, temveč tudi v domovini ter vedno nasmejanemu p. Filipu Rupniku, ki vsakemu z dobro voljo priskoči na pomoč. Na žalost pa tokrat nisva uspela obiskati našega patra Janeza v Adelaidi, ki pa ga ob tej priložnosti toplo pozdravljava. Mnogi ljudje doma ne morejo pozabiti priljubljenega patra Cirila, ki se je pri svojem pastoralnem delu v Sloveniji zapisal v srca mnogih romarjev, ki obiskujejo slovensko narodno svetišče MARIJE POMAGAJ na Brezjah.

Drage Slovenke in Slovenci, želim si, da še naprej ostanete ponosni Slovenci in vzgledni državljani Avstralije, zato vam ob vašem državnem prazniku, 26. januarju, iskreno čestitam. Ker pa se bliža 8. februar -

slovenski kulturni dan, vam čestitam tudi ob kulturnem prazniku in vam želim, da ga doživite v vsej razsežnosti slovenske kulture in slovenskega jezika. Osmi februar pa je tudi rojstni dan našega patra Filipa, zato mu ob tej priložnosti iskreno čestitam z najboljšimi željami.

Patru Valerijanu Jenku pa ob zlatem jubileju iskreno čestitam in mu želim vse žegne neba. Vsem Slovenkam in Slovencem se v svojem in Romanovem imenu zahvaljujem za lep sprejem in gostoljublje v času najinega bivanja med vami.

MIRKO CUDERMAN NAM PIŠE

MIRO CELIN – roj. 29. 5. 1931, umrl 12. 11. 2001. Miro se je rodil v vasi Kuteževo - sin staršev Alojzija in Štefanije. Do 11. leta je obiskoval italijansko šolo, potem je kot 14 letni vajenec v Reki začel svoj avtokleparski poklic. Leta 1950 se je odločil, da bo pobegnil čez mejo, toda na meji so ga ujeli in zaprli za dve leti. Po enem letu mu je uspelo pobegniti iz zapora in je po treh dneh lakote in napora še v zaporniški obleki pribežal v Italijo. S pomočjo mednarodne begunske organizacije je leta 1951 prispel z ladjo v Avstralijo. Najprej se je lotil sekanja sladkorne trstike v severnem Queenslandu, a si je kmalu našel delo kot avtoklepar. Delal je v različnih delavnicah, dokler si ni leta 1967 ustvaril lastno avtokleparsko firmo "Miro's Bodyworks" v Petrie Terrace v bližini centra Brisbana. Na slovenski zabavi je spoznal svojo bodočo ženo Frido in po osmih mesecih zaroke sta se 6. januarja 1956 poročila. Leta 1957 se jima je rodila prva hčerka Wilma in nato leta 1962 še Marijana – Jana. Mirotova družina se je leta 1969 preselila na Carlton Terrace, Wynnum. Slovensko društvo in domača družba mu je v njegovem življenju zelo veliko pomenila, saj je bil dolgoletni sodelavec društva Planinke. Bil je pet let v odboru društva Planinke od teh dve leti predsednik in tri leta

tajnik. Pred štirimi leti se je upokojil, a je na žalost kmalu potem prišla vest o neozdravljivi bolezni, ki ga je tudi pokopala. Miro je bil energične narave in zelo delaven ter je bil zaradi svoje dobre volje, radodarnosti in družabnosti priljubljen med vsemi, ki so ga poznali. Pogrebne obrede je ob zelo veliki udeležbi žalujočih opravil farni župnik v cerkvi Angelov varuhov v Wynnumu. Njegovega pogreba se je udeležila vsa poznana slovenska skupnost v Brisbanu. Pokopan je bil v petek, 16. novembra 2001, na pokopališču Hemmant. Naj mu bo Bog dober plačnik.

Dragi Mirko, hvala za vestno poročanje za naše skupne Misli. Zaradi dveh dogodkov, ki sledita, bo moral Vaš prispevek o novemberskem obisku p. Filipa počakati na marčno številko Misli.

Prav tako prosimo za razumevanje tudi druge dopisnike. V prihodnji številki Misli boste vsi dopisniki dobili svoj prostor. V tej jubilejni številki smo pač morali nameniti več prostora zlatemu jubileju. Hvala za razumevanje. Še naprej sukajte svoje pero ali naj nam služi internet.

Urednik

STOP PRESS - STOP PRESS

Tik pred oddajo Misli v tiskarno smo zvedeli:

Predsednik Republike Slovenije Milan Kucan je izdal ukaz o podelitvi odlikovanja Castnega znaka svobode Republike Slovenije patru VALERIJANU JENKU za dolgoletno zaslužno delovanje med Slovenci v Avstraliji. CESTITAMO!

V Lemontu v ZDA je na svecnico, 2. februarja 2002, umrl prvi urednik Misli pater BENO KORBIC. Pogreb bo 7. februarja. NAJ POCIVA V BOZJEM MIRU.

Vec bomo porocali v marcu.

Andrew Bratina

koticek

naših mladih

Živio! Happy New Year everybody! Well now the holidays are over and all of you are most likely back at school. I think that most of us were a little cheated, because it seems that most of the hot weather is hitting us now, instead of when we were on holidays.

Well this is now my second year as editor of 'the corner', and out of the whole 2001 I received 3 letters. Yeah...move over Who Weekly, you got a new competitor!

Anyway stay safe and make 2002 a great year!

The Editor
bratboy007@hotmail.com

Mt. Eliza

Lavish bedrooms with soft white carpets, private ensembles complete with two-man spa, state of the art televisions and dreamy gym facilities...

These things you will not see at 'Greyfriars' camp on the far south side of Mt. Eliza, but to some, these things don't always matter.

To most people, a first glance at the weather torn buildings overlooking Port Phillip Bay would say 'dump', but for those who have spent time there, would have a different perspective.

I have been going the last few years and I keep coming back, not for the place but for the beach and people.

One of the great features of this place is the location. I find great freedom having the beach only 2 minutes away. So as soon as the weather gets good, we can jump down to the beach and then if it gets late we can leave just at sunset and still get back before it gets dark.

This year the weather wasn't always 100% great,

in fact I would say only about 50%, (that is expected for a Melbourne summer), but we still enjoyed those days.

Another great thing has got to be having a hot meal on the table when you get back from the beach all hungry and cold. The cooks there sure did a good job in filling the stomachs of all the people and still having more.

So that is what Mt. Eliza is all about. Everything there is at least 20+ years old, but that is not why we go there. Friendships, beach and relaxing... well there is the 7 o'clock starts in the morning as well...Who ever said it was paradise? *(Star of the month) Who is this..? Marta Pirnat

Upon reading the newspaper, Veronica Gregoric came across an article about fashion designer David Medwin. Along side of the article she happened to recognize someone she thought looked kind of familiar.

It was Miss Marta Pirnat modeling a creation of the famous designer. Well done! *(Last but not least...)*

Thanks again for reading the corner. I hope you all had a safe New Year and may it continue that way. So folks if you ever want to contribute a story, or have found a Slovenian you know in the press pass it on to me through the email and I'll publish it for you.

Keep being proud of Slovenia.

Skupina prvega tedna Mt. Elize 2002

DOM POČITKA MATERE ROMANE
Slovenski dom za ostarele
11-15 A'Beckett St.,
KEW VIC 3101

Dom počitka matere Romane je slovenska ustanova, ki nudi bivanje v domačem okolju ostarelim in vsem, ki potrebujejo nego. Prijazna in topla soba, domača hrana, vesela družba, popolna zdravniška nega in celotna oskrba je samo del tega, kar boste našli v domu počitka le 20 metrov od slovenske cerkve v Kew.

Pogoj za sprejem v Dom je »Aged Care Assessment Document«, katerega vam pomaga preskrbeti vas zdravnik. Osnovna tarifa je 85% od avstralske starostne pokojnine. Pogoj za sprejem ni na osnovi posameznikovega premoženja, temveč na podlagi zdravstvenega stanja in potrebne nege.

Ste mogoče sami že razmisljali, kaksno bi bilo življenje v Domu, poznate koga, ki bi potreboval usluge slovenskega doma počitka, ali pa zelite kaj več vedeti? Potem je res najbolje, da čimprej poklicete upravnico, gospo Sandro Krnel, po telefonu in se dogovorite za primeren čas ogleda Doma. Ker je zadnje čase med Slovenci precej več zanimanja in večje povpraševanje za vstop v Dom, vam bo gospa Sandra rade volje povedala, kako dolgo bo treba počakati na prvo prazno mesto. Dobili boste tudi prave odgovore na vsa druga vprašanja.

MOTHER ROMANA HOME
Slovenian Hostel for the Aged
Phone: 03 9853 1054
Fax: 03 9855 0811

GLAS SLOVENIJE

Informativni mesečnik z angleško prilogo
»THE VOICE OF SLOVENIA«
PO Box 167, WINSTON HILLS, NSW 2153
Telefon: 02 9674 9599

SLOVENSKA TV 31 – Sydney

Domača stran na internetu:

STIČIŠČE AVSTRALSKIH SLOVENCEV
glasslovenije.com.au

DISTINCTION PRINTING PTY. LTD.

Lastnik Simon Špacapan

Tiskarna za
brošure, knjige in barvna dela

164 Victoria Street, BRUNSWICK, VIC 3056
Telephone: 03 9387 8488
Fax: 03 9380 2141

DIPLOMATSKA KONZULARNA
PREDSTAVNIŠTVA

Veleposlaništvo Republike Slovenije

Telefon: 02 6243 4830

Fax: 02 6243 4827

Embassy of Republic of Slovenia

PO BOX 284, Civic Square
CANBERRA, ACT 2608

GENERALNI KONZULAT RS SYDNEY

Telefon: 02 9517 1591

Fax: 02 9519 8889

PO Box 188, COOGEE, NSW 2034

GENERALNI KONZULAT RS
NOVA ZELANDIJA

Telefon: 04 567 0027

Fax: 04 567 0024

PO BOX 30247, LOWER HUT, NZ
PO BOX 5, SMITHFIELD, NSW 2164